The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239. United States Editorial Offices: New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Telephone: LOrraine 7-6470. Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

SATURDAY, DECEMBER 15, 1962.

LATVIJA AMERIKĀ

Nr. 99. SESTDIEN, 1962. GADA 15. DECEMBRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792, vakaros tālrunis — 766-2001.
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālrunis: DI 2-2324, BR 8-8681.

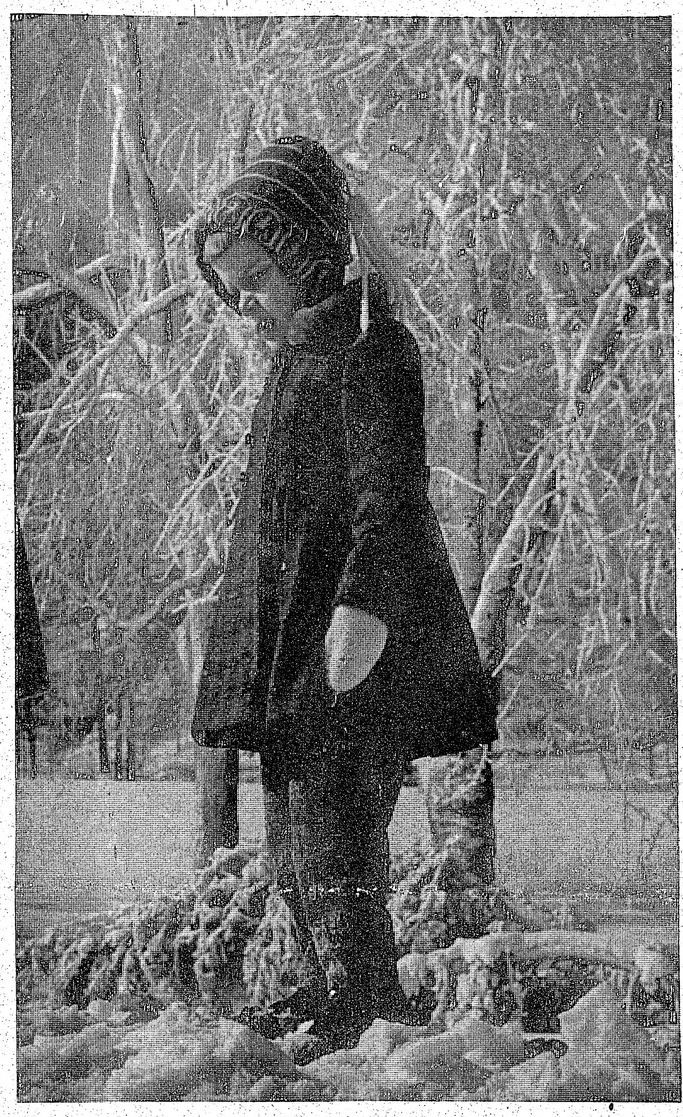

Pirmais sniegs. P. Liģera uzņ.

Jauni komūnistu draudi Indijai

MINISTRU PREZIDENTS NĒRU SAGAIDA AGRESIJAS ATSĀKŠANU. CEILONA MĒĢINĀS ATRISINĀT KOMŪNISTU ĶĪNAS UN INDIJAS ROBEŽPROBLĒMAS. CHRUŠČEVS UZBRŪK PEKINGAS KOMŪNISMA AT BALSTĪTĀJIEM. SASPĪLĒJUMS ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJĀ.

Noraidot pamieru uz komūnistu Ķīnas noteikumiem, Indija riskē ar kara atsākšanos. Ministru prezidents Nēru sagaida, ka tas tā arī notiks. Komūnistu Ķīnas spēki jau ir daļēji atvilkušies, bet ne tik tālu, kā viņi to specificēja savos pamiera noteikumos. Tikmēr, kā var saprast no Jaundeli nostājas, kamēr ķīnieši nebūs atvilkušies līdz šī gada septembra robežām, Indija piedāvāto pamieru neakceptēs.

Pekingas valdības nostāja liek domāt, ka ķīnieši ne tikvien kā neatvilksies uz Indijai solītām pozicijām, bet ka sāksies jauni ķīniešu uzbrukumi. Pēdējo nedēļu pamiera periodā ķīnieši gan ir izrādījuši atvilkšanās pazīmes, bet tai pašā laikā Indijai nav bijis iespējams pārliecināties, ka aiz atvilkšanās maskas nenotiek jauna spēku koncentrēšana. Ministru prezidents Nēru ir pārliecināts, ka komūnistu Ķīnas politikas pamatā tomēr ir pilnīga Indijas iznīcība. Tas, kas noticis līdz šim, uzskatāms tikai par pārbaudes periodu. Pirms tāda grandioza pasākuma kā kara ar Rietumu atbalstītu Indiju Pekingas varasvīriem vispirms bija nepieciešams iepazīties ar pašu armijas spējām kara apstākļos, tāpat ar sagaidāmo pretestību.

Iepazīšanās perioda normas ķīnieši tagad jau ir sasnieguši. Indija ir izrādījusi lielāku pretestību nekā Pekinga to sagaidīja. Otrkārt, ķīnieši nebija rēķinājušies, ka ministru prezidents Nēru prasīs militāro palīdzību visā pasaulē. Tāpat ķīnieši nesagaidīja, ka konflikts ar Indiju liks pamatus pēdējās samierināšanās sadarbībai ar Pakistanu.

Lai gan pēc ieguvumiem vērtējot, Ķīnas komūnistus līdzšinējā Indijas karā varētu uzskatīt par uzvarētājiem, notikumi tomēr nav gājuši pēc viņu vēlēšanās.

Kad fronte jau bija aizvirzījusies līdz bagātā Asamas līdzenuma robežai, komūnistu Ķīnas armijas vadība atskārta, ka bez nepieciešamās sagatavošanās tālākvirzīšanās nav iespējama. Sekoja Indijai neakceptējamais pamiers un komūnistu gatavošanās militārās ekspedīcijas turpināšanai.

Sākot ar pagājušās nedēļas nogali, Indijas valdībai radušās lielas šaubas par pamiera turpināšanos. Un proti, komūnistu Ķīna sākusi pārmest Indijai tās gaisa robežu pārkāpšanu Himalaju kalnos. Šos pārkāpumus, ko Indija, starp citu, uzskata par nepamatotiem, pat mums arvienu vairāk un skaidrāk pārredzams laika sprīdis, kāds vēl atlicis komūnisma pastāvēšanai. Tādēļ arī ir vietā un laikā šodien ar mūsu zemes okupācijas varas nesējiem un to dienderiem runāt jau skaidrāku valodu. Lai viņi zina un saprot, ka Daugavas Vanagu organizācija ir un paliks cīnītāju vienība līdz galam. Lai viņi zina, ka uzvarētāji beidzot būsim mēs. Un lai viņi dzird: mēs atgriezīsimies un būsim tie, kas palīdzēs čelt un veidot jauno Latvijas valsti. Saprotams, tas notiks tā, kā gribēs mūsu tauta dzimtenē, kad tā atkal varēs brīvi izteikt savu gribu. Kāda šī griba būs, arī to mēs zinām. Un šis laiks pienāks drīz. Tādēļ mums visiem būt šim laikam gataviem. Ar visu savu gribu, ar visām iespējām un ar visu latviešu nacionālo lepnumu!

NEITRĀLO KONFERENCES REZULTĀTI

Kolombo nule kā noslēgušās trīs dienu ilgas sarunas Indijas un komūnistu Ķīnas robeždomstarpību atrisināšanai. Sarunās tika pārstāvētas sešas nevienam militāram blokam nepiederošas valstis, kā Ceilona, Burma, Kambodža, Gāna, Indonēzija un Apvienotā Arabu Republika. Uz konferenci savus diplomātiskos pārstāvjus bija sūtījušas arī Indija un komūnistu Ķīna.

Augšminētās valstis, kas sevi uzskata par pasaules superneitrālām, bet patiesībā tādas nebūt nav, nolēma pilnvarot Ceilonas ministru prezidenti, kundzi Bandaranaiki, uzņemties pārstāvēt neitrālo valstu nostāju samierināšanās misijā starp Indiju un komūnistu Ķīnu. Pasaules vienīgā sieviete — ministru prezidente — pēc Kolombo konferences nekavējoties izbrauks uz Pekingu, pēc tam uz Jaundeli.

Tā sauktās nevienam politiskam blokam nepiederošās valstis, kas vienmēr kliedz pret karu, par brīvību un neatkarību, Indijas un komūnistu Ķīnas gadījumā nav spējušas tikt tālāk par rezolūciju, ka problēma jāatrisina. Agresora vārdā Pekinga nekad nav saukta.

POLITISKĀS NEDIENAS MASKAVĀ

Dienvidslavijas prezidenta Tito vizīte un nebeidzamās ideoloģiskās domstarpības ar komūnistu Ķīnu novedušas Hruščevu tik tālu, kā viņš uzsācis komūnistu veļas mazgāšanu pilnīgā atklātībā. Tāpat kā parasti, Hruščevs par savu peramo puiku izraudzījies Albāniju un nevis komūnistu Ķīnu. Pekinga, starp citu, parasti neuzbrūk vis Padomju Savienībai, bet Dienvidslavijai.

Uzrunājot tā sauktā Padomju Savienības parlamenta deputātus; Hruščevs deklarēja, ka viņš necietīs kara kūdītājus nevienas valsts komūnistu partijā; ka kara kūdītāji komūnistu pasaulē ir tikpat kaitīgi kā tādi paši elementi kapitālistu valstīs.

Gandrīz nepazīstams Hruščevs asi uzbrukuma komūnistu Ķīnas un Albānijas nostājai Kubas jautājumā, un deklarēja, ka viņa vienošanās ar prezidentu Kenediju nav bijusi Padomju Savienības atkāpšanās Sav. Valstu militāro draudu priekšā, bet vienīgā saprātīgā izeja, caur kuru pasaule tikusi pasargāta no atomkara.

VAŠINGTONAS POLITIKA APDRAUD MEKMILLENU

Ministru prezidenta Mekmillena un prezidenta Kenedija konferencei Nasavā būs tālejošas sekas kā abu valstu iekšpolitikā, tā ārpolitikā; tāpat konference atsauksies uz Ziemeļatlantijas organizācijas militāro plānošanu.

Pašreiz visnopietnākās domstarpības pastāv starp Sav. Valstīm un Angliju. Angļi pēdējā laikā visu savu pretgaisa aizsardzību balstījuši uz Sav. Valstīs ražoto Skaibolt raķeti. Bet amerikāņi raķetes ražošanu uzskata daudz par dārgu, pašu raķeti par novecojušu un tās ražošanu nolēmuši pārtraukt. Ministru prezidentam Mekmillenam, kas raķeti akceptēja caur politisko opozicionāru ugunīm, Vašingtonas lēmums nāk kā ļoti sāpīgs trieciens, liekot norakstīt zaudējumos daudz svarīgu soju Anglijas aizsardzības politikā.

AMERIKĀŅU RAĶETE SASNIEDZ TĀLU PLANĒTU

22. augustā izšautā amerikāņu raķete Mariner II pirmdien, 14. decembrī, plkst. 3,01 p. p. lidoja garām Venus planētai 19.000 jūdžu attālumā. Pa radio noraidīja kosmiskās skaņas, kādas raķetes instrumenti tanī brīdī uztvēra. Šis lidojums, kā to uzsver Vašingtona, kalpo tīri zinātniskiem pasaules telpas pētījumiem.

☆

Savienoto Valstu aizsardzības ministrs MacNamara paziņojis svarīgas maiņas armijas rezervēs un nacionālās gvardes vienībās. Modernizēšana dos šīm vienībām līdz šim nekad nebijušu kaujas spēku, atbalstot armijas regulārās divizijas.

☆

Nāvējošā migla sedza Anglijas lielāko daļu, pārtraucot satikšmi un radot īstu jucekli visā zemē. Migla, dūmi un sēra diokšids rada smaceni jeb smogu, kas nogalina sirdzējus ar elpošanas organu slimībām. Tāpat tas jauni iedarbojas uz ļoti jauniem un veciem ļaudīm. Apsimts nāves gadījumu šais dienās Londonā liekami uz miglas lēsi. Kāds autobuss pazuda miglā ar visiem tajā esošiem bērniem. Ļaunākā migla klāja Londonu 1952. g. nogalinot 4000 personu. Automobilistu organizācijas miteklī par apstākļiem pienāca īsa radio ziņa: „Pat putni iet kājām."

☆

Kaŗš uzliesmo un dziest citās zemes malās, bet tas nekad nerimst Diedvidvietnamā. Divpadsmit Sav. Valstu un Dienvidvietnamas lidmašīnas nogāztas vai bojātas novembŗa mēneša pirmajās 20 dienās.

☆

Kongo centrālās valdības karaspēka vienības ieņēma svarīgu dzelzceļu mezglu pilsētas Kongolo ziemeļu daļā. Katangas karaspēks, atkāpjoties uz dienvidiem pāri Lualabas upei, uzspridzinājis aiz sevis tiltu.

Preses konferencē Toronto Ontario zemkopības ministrs W. Atcheson Stewart ar kundzi sarunā ar „LA" apgāda un redakcijas pārstāvjiem. Ministrs interesējās par mūsu lauksaimnieku problēmām tā sauktajā Latviešu apriņķī un apliecināja gatavību personīgi tikties ar mūsu lauksaimnieku delegāciju. Foto JAK

Vilis Hazners

MES ATGRIEZĪSIMIES!

Daugavas Vanagu organizācijas dibinātāji Cēdelghemā par savas darbības pamatuzdevumu uzskatīja, un uzskata vēl šodien, Latvijas atbrīvošanu no krievu okupācijas jūga un aktīvu piedalīšanos valsts jaunuzbūves darbā. Vairums no organizācijas dibinātājiem bija dzīvojuši neatkarīgajā Latvijā un tā zināja, ko tautai nozīmē būt patstāvīgai sava likteņa noteikšanā. Kā karavīri tie vislabāk prata novērtēt upuru un brīvības vērtību. Tas viss bija pavisam parasts atzinums.

Gatavojot pirmos organizācijas statūtus vēl atrodoties svešu varu noteikšanā, patiesībā — gūstā, mēs nevarējām savas darbības uzdevumu pirmajās rindās rakstīt vārdus — cīnīties par Latvijas brīvību, jo toreiz mūsu karavīru un tautas likteņu izlēmēji „zināja daudz labāk," kādai kārtībai būs valdīt pasaulē . . . Un tā, pavisam negribot, mēs savas cīnītāju organizācijas kristībās tai devām aprūpes biedrības vārdu. Un patiešām — šis mūsu darbības seguma nosaukums jau pirmajās dienās, iznākot no gūsta, pārņēma visus mūsu prātus un visus mūsu darbus. Mūsu cīņu biedriem — kara invalidiem — trūka protēžu, tiem nācās ārstēties slimnīcās, tiem bija jāpārskolojas, tiem bija jāgādā karā cietušo rentes, tiem bija jāizvietojas dzīvē, — vārdu sakot, te bija jāaprūpē vārda vistiešākajā nozīmē. Bet aprūpe izrādījās nepieciešama arī no kara lauka pārnākušajiem veselajiem mūsu kopības locekļiem: jaunos zēnus, kas no skolas sola bija devušies uz kara lauku, vajadzēja par jaunu sūtīt skolās un augstākajās mācību iestādēs, tiem bija vajadzīgas drēbes, skolas naudas un daudz kā cita. Visu mūsu cīnītāju dzīve bija jāuzsāk svešumā, pie tam vēl visu laiku gan ar UNRRA's un IRO, gan ļoti bieži pat ar pašu latviešu nometņu vadītāju pārestību. Un kur nu vēl paliek laiks, kad sākās „liekā tautas kustēšanās" — Vācijas atstāšana un prasība izbeigt mūsu karavīru nelgošanu. Tie bija gari un nebija viegli darbu un panākumu gadi. Nu visam tam sen jau esam garām.

Tomēr atkal dažkārt stāvam jaunu problēmu priekšā, kuŗām vēl arvienu visu laiku stāv pāri mūsu darbības pamatlikums — Latvijas brīvības atgūšana. Kaut arī tās labā visus šos gadus strādāts vairāk nekā paši esam pratuši saskatīt un novērtēt. Bet tieši pēdējos gados, kad mūsu darbu sāk izvērtēt mūsu tautas ienaidnieki Rīgā un Maskavā, arī paši itin kā sākam visu redzēt platākām acīm un sākam pat prātot, kas mūsu darbā bijis labs un kas būtu vēl labāk darāms. Un tā, pavisam negaidot, tieši šai gadā, it sevišķi pēc DV CV jūnija sēdes, DV sabiedrībā sācies jauns pārrunu uzplūds. Par jaunu tiek pārcilātas mūsu jaunatnes problēmas, tiek radīta jauna — vanadzēnu kustība, izsludinātas sacensības, piešķirtas stipendijas. Darīts vēl daudz kas cits. Un tieši šī pastiprinātā darbība jaunatnes virzienā ir visiepriecinošākā, jo mūsu cīnītāju saimes varonģars taču jānodod mūsu jaunajai audzei, kas ir un paliks mūsu kaujas karogu sargātāja. Otrs pārrunu temats ieguvis pavisam jaunu virsrakstu — nacionālā aprūpe. Daži šim jēdzienam pieiet ar dziju nopietnību, daži paviršāk, bet citi pat dusmojas. Mums pilnībā jāpiekrīt DV CV viedoklim, jo — ja kaut pavirši paskatāmies savā tuvākajā apkārtnē — tad redzam, ka visumā nacionālās lietas, un šoreiz, par nožēlu, tieši mūsu vecākajā paaudzē, iegājušas tā kā vienaldzības stāvoklī.

Viss vairums mūsu trimdas ceļu līdzgaitnieku iegrozījies svešo zemju dzīves mierīgajā gultnē. Atskaitot apziņīgos, kas vēl ir gatavi uzņemties sabiedriskus amatus un pienākumus, reizē ar to rosinot visu sabiedrību, mierīgās dzīves baudītāji nekur vairs neparādās. Nav gan tā, ka tie būtu pavisam zuduši, bet tie domā, ka ar niecīgās biedru maksas nomaksu vai kāda ziedojuma nokārtošanu jau viss padarīts.

Mūsu uzdevums ir ar pastiprinātiem līdzekļiem celt latviešu kultūras vērtības, latvisko pašapziņu, nacionālā pienākuma jautājumus arvien lielākā godā. Visam tam arī būs jaunu spēku un rosmes devums mūsu lielā uzdevuma — dzimtenes brīvības vainaga kaldināšanas darbam. Šis vainags mums jākaļ ar katru mīļu dienu vairāk un karstāk, ar lielāku dedzību, ar lielāku gribu un varenību, ar lielāku pienākuma apziņu. Mums jābūt arvien vairāk vienotiem, vairāk mērķtiecīgiem.

Pašreiz mums ir daudz vairāk zināms, nekā tas bija vēl pirms dažiem gadiem, par apstākļiem dzimtenē, par turienes garu. Tā-

LATVIJA

Nr. 99. SESTDIEN, 1962. GADA 15. DECEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājum u daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

PADOMIJAS AMATIERI...

Brīvajā pasaulē pa laikam pamatoti, bet paklusi paustos uzskatus, ka Pad. Savienības slavenākie sportisti īstenībā ir profesionāļi, kuriem ar amatieru sporta ētiku nav ne mazākā sakara, komūnisti vienmēr ir centušies apstrīdēt. Pēc kārtējās un jaunākās Chruščeva atzīšanās par katastrofālajām neveiksmēm lauksaimniecībā, kur smagi skarta ir krievu okupētā Latvija un pārējās Baltijas valstis, protams, ir sākusies kārtējā neveiksmju vaininieku un sabotieru meklēšana visā Padomijas mērogā. Pravda tādus nu, cita starpā, ir atradusi arī Dienvidkrievijas kolchozā Komūnisma ceļš, kur, lūk, par laukstrādniekiem esot pierakstīti slaveni futbolisti, kuri savā mūžā neesot ne sējuši, nedz pļāvuši, bet kolchozam pēdējos 18 mēnešos esot izmaksājuši vairāk kā 50.000 rubļu.

Katram par laukstrādnieku uzdotajam futbolistam kolchozs (laikā ,kad citi Padomijas īstie kolchoznieki nereti izpelna tikai 10 līdz 30 rubļu mēnesī) esot ik mēnešus tirā naudā izmaksājis 200 rubļus un devis brīvu uzturu, kā arī braukšanas naudas. Protams, ne jau aiz sporta mīlestības Komūnisma ceļa kolchoznieki algoja profesionālos futbolistus, bet gan tādēļ, ka to, bez šaubām, pavēlēja augsti Maskavas komūnistu sporta funkcionāri. Bet lauksaimniecības neveiksmēs vaininieki ir jāatrod, un tie ir atrasti arī Komūnisma ceļā, kaut tādā veidā no komūnistu sporta maisa ir izsprukusi profesionālisma āža kāja. Sakarā ar to Padomijas sportā, protams, nekas nākotnē nemainīsies, un, bez šaubām, par profesionālajiem sportistiem būs spiesti gādāt atkal kādi citi saimnieciskie uzņēmumi uz savu strādnieku lēses.

Māris Krusts stāsta

Gēteborgā (Skr.) — Latviešu jauneklis, Māris Krusts, kas 18. novembrī nobēga Gēteborgā no krievu kuģa, lai lūgtu patvērumu tiesības, ir nepilnus 22 gadus vecs, mācījies Valmieras ģimnazijā, bet, to nebeidzis, pirms trim gadiem sācis kalpot uz krievu kuģiem, lai tādā veidā mēģinātu izkļūt uz brīvo pasauli. Tā kā jauneklim drīz būtu jāstājas padomju armijas dienestā, tad viņš atzinis, ka pienācis pēdējais laiks mēģinājumu veikt, un tas noticis tieši Latvijas neatkarības dienā.

Māris Krusts

Līdz redakcijas slēgšanai Māris Krusts vēl atradās zviedru izmeklēšanas iestāžu rīcībā. Pagaidām tālab varam sniegt tikai pirmās vispārīgās ziņas, ko par apstākļiem okupētajā dzimtenē devis jaunais trimdinieks. Viņš liecina, ka jo sevišķi latviešu jaunatnē padomju apstākļos paturēta cenšanās celt godā nacionālo garu. Atrašanās komjaunatnes organizācijā nenozīmē katrreiz pretējo, jo sevišķi tad, kad vēlas iegūt augstāku izglītību, nav nemaz iespējams nebūt komjaunietim. Ja kāds mēģina izvairīties, tādam draud apsūdzība par pretestību padomju varai. Vispār latvieši dzimtenē cenšas turēties vienkopus, palikt ārpus ieplūdušajām krievu masām. No otras puses, padomju vara, sevišķi jau skolās, cenšas sajaukšanos visādi veicināt.

Okupētās Latvijas jaunatnē valda liela interese par visu rietumniecisko. Lai to demonstrētu, mēdz valkāt šauras bikses, atskaņot un klausīties rietumnieku mūziku, dejot rietumnieku modernās dejas. Aiz šīm ārišķībām slēpjas dziļāka interese par Rietumu kultūru un dzīves veidu. Uz Zviedriju pēc Māra Krusta domām būtu bijis vairāk pārbēdzēju, ja dzimtenē valdītu droša pārliecība, ka bēgli netiks sūtīti atpakaļ. Daudziem palicis atmiņā leģionāru izdošanas fakts 1946. g. janvārī, tālab baidās. Bēgšanas iespējas, izmantojot krievu kuģus, pēdējā laikā gan arvien vairāk sašaurinās. Kuģu personālā lielākā daļa ir krievi. Gan izbraucot no padomju ostām, gan atgriežoties atpakaļ, kuģus ļoti pamatīgi kontrolē.

Latvieši dzimtenē joprojām nav samierinājušies ar padomju iekārtu un gaida kādas pārmaiņas. Toties samazinājusies ticība, ka palīdzība varētu nākt no Rietumiem. Ticība strauji saplakusi pēc Ungārijas revolūcijas apspiešanas. Kubas krize visiem nākusi kā vislielākais pārsteigums. Ka uz Kubu iet padomju kuģi un kaut ko ved, tas bijis zināms, bet režīma funkcionāri vienmēr apgalvojuši, ka tās esot tikai lauksaimniecības mašīnas, ko Padomju Savienība piegādā Fidelam Kastro. Kad Chruščevs pēkšņi paziņojis, ka padomju raķešieroči un citi agresīvā kara materiāli tiks vesti atpakaļ, tad visiem atvērusās acis, ka viņi krāpti.

Runājot par pārtikas stāvokli Latvijā, Māris Krusts visumā pastiprina to, kas mums jau zināms. Pēdējā laikā tas ļoti pasliktinājies. Pie veikaliem stāv gaŗas rindas. Jau tā vājo ražu kolchozi nespēj novākt, tādēļ skolu audzēkņiem obligāti nākas pamest māc. iestādes un doties ražas novākšanas talkās. Arī citādi pirmās ziņas, ko brīvajiem latviešiem sniedzis M. Krusts, apstiprina mūsu agrāko informāciju un tādējādi liecina, ka padomju režīms savu būtisko seju nav mainījis, bet ar pastiprinātiem Latvijas krievināšanas centieniem pat pieņēmies bargumā un ciniskumā.

MAZIE BIEDRIŠI SACEĻAS PRET KRIEVU KUNGU

Pavisam rets gadījums norisinājies Balvu rajona Abrenes padomju saimniecībā, kur, kā ziņo Cīņa 17. novembŗa numurā, šīs saimniecības komūnistu partijas pirmorganizācijā par štāba biroja locekli, t. i. reizē par šīs pirmorganizācijas vadītāju, nav ievēlēts saimniecības direktors N. Tolmačovs. Viņš amatos iecē- lis savus draugus neprašas un šo gadu saimniecība noslēgšot ar 110.000 rubļu zaudējumu. Tādā kārtā šīs padomju saimniecības kalpi, partijas biedri ir sacēlušies pret režīma iecelto direktoru. Pēc Cīņas raksta spriežams, ka šo rīcību esot grūti atzīt par pareizu. Režīms ŗieglāk piedod lielus zaudējumus, nekā sacelšanos pret kārtību. Beigās gan Cīņā teikts, ka pie kārtības jāsaucot komūnisti, lai kādus amatus neieņemtu. Var domāt, ka valsts muižas kalpiem vajadzēs kungu arī vadošajā partijas amatā tomēr ievēlēt. Pat Chruščevs pēdējā partijas plēnumā norādīja, ka direktoriem tomēr uzņēmumos piekritīšot noteicošais vārds.

DARBA CIMDI DERĪGI SEPTIŅĀM STUNDĀM

Slikti arī ar darba cimdiem. Tos izgatavojot šūšanas fabrika Brīvība. Kaut cimdu lietošanas norma esot noteikta vienam mēnesim, tad patiesībā tie izlūkot pēc septiņām stundām. Par tiem sūdzoties daudzas personas. Fabrikas vadība cimdus izgatavojot pēc valsts standarta un tad, protams, nevar būt labi. Kaprona diegu cimdu šūšanai fabrikai neesot, norādījusi galvenā inženiere Taraņenko.

Tas ir fakts, ka arī latvieši tagad spiesti iegādāties šos krievu vateņus, kuŗus tauta iesaukusi par uteņiem, protams, utis pierakstot vateņu valkātājiem krieviem. Citas piemērotas ziemas darba drēbes iegādāties nav iespējams, jo tādu nav. Nav arī dažāda veida puskažociņu, kādus daudzi valkāja pirms krievu okupācijas. Šie vateņi tad arī latviešiem ziemā piešķir krievisku izskatu. Tagad strādnieki sāka kuši pret to neglītumu protestēt.

KOMŪNISTIEM NAV IDEOLOĢISKAS DOMSTARPĪBAS

Lasot šī kontinenta, un ne tikai šī kontinenta vien, bet arī tās rūpniecības zemes, kā gājis Eiropas un pārējās brīvās pasaules laikrakstus, neizslēdzot pat trimdinieku izdevumus, ir jāpievienojas Meksikas valsts universitātes profesoram Ericham Frommam, ka ne Rietumi, nedz Austrumi nav pareizi izpratuši, nedz pareizi interpretējuši Marksa idejas. Ar maz izņēmumiem, lielākā daļa Rietumu žurnālistu tagad raksta par Ķīnas un Pad. Savienības „ideoloģiskām" cīņām, kaut gan īstenībā, varbūt, par šādu strīdu varētu uzlūkot tikai vecu veco Maocetunga apgalvojumu, ka viņš ir vienīgais dzīvais „lielākais marksists" pasaulē, bet Chruščevs esot tikai politisks birokrats, proti, Mao var uzrādīt lielu daudzumu grāmatu marksisma jautājumos, kas tulkotas arī vairākās svešvalodās, kamēr Chruščevam tādu nav. Protams, tas pēdējam var nepatikt, bet šādas „ideoloģiskas domstarpības" neiet tālāk par personiskajiem uzskatiem un strīdiem.

Īstenībā kā Mao, tā Ņikita tikpat daudz ir novirzījušies no klasiskajiem marksisma ideoloģijas principiem, cik bija novirzījies pats Ļeņins, kad viņš, nerespektējot Marksa mācību, kā sociālistisko iekārtu var cerēt nodibināt tikai augsti attīstītajās rūpniecības zemēs, izmantoja Krievijas sabrukumu pēc Pirmā pasaules kaŗa, lai, sagraujot jauno krievu demokrātisko iekārtu, iegūtu varu „profesionāliem revolūcionāriem" atpalikušajā lauksaimniecības zemē, kuŗā rūpniecības attīstība bija tikko sākusies.

Kopš tā laika komūnisti vairāk vērības ir pievērsuši savas varas izplešanai tieši rūpnieciski un kultūrāli neattīstītajās zemēs nekā attīstīto rūpniecības zemju proletāriāta iesaistīšanai cīņā par sociālismu. Mao lepojas ar to, ka viņš komūnisma iekārtu nodibinājis Ķīnā, kas taču ir galvenokārt lauksaimniecības zeme, un sekmīgi izplētis savu varu vairākos virzienos visā Āzijas kontinentā. Chruščevs, sekojot savu priekšteču pēdās, arī nav centies tik daudz no „kapitālistiskajām" valstīm iegūt tehnisko palīdzību, cik tās pamudināt uz pēc iespējas lielāku ieroču ražošanu, kamēr pats koncentrējies uz to, lai Padomju Savienība kļūtu par lielāko ieroču eksportētāju pasaulē. Viņš domā ar lētu preču dempingu pasaules tirgū panākt rietumnieku rūpniecu slēgšanu un strādnieku dzīves līmeņa pazemināšanu līdz padomju strādnieku dzīves līmenim, kas raditu nemierus.

Brīvās pasaules laikraksti darītu pareizāk, ja tie neuztieptu, ka tagadējie pasaules boļševiki ir Marksa ideju nesēji, kas viņi īstenībā nav, bet gan politiskie starptautiskie gangsteŗi, kuŗu vienīgais nolūks ir sagrābt varu pār tautu masām un uzkundzēties, lai varētu baudīt saldos auglus, ko viņiem dod neaprobežotā vara pār pretoties nespējīgajām tautas masām. A. Kalns

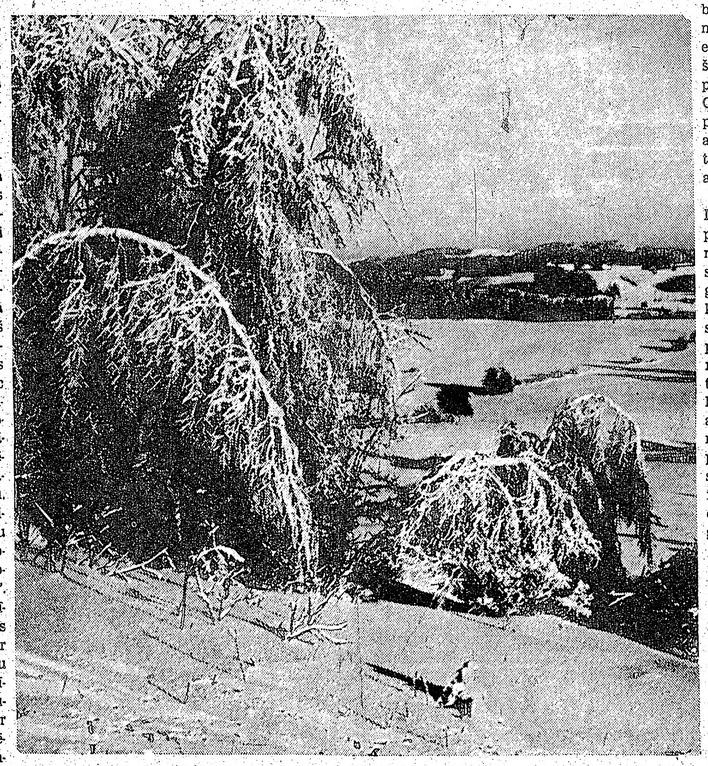

Ziema klāj Latvijas laukus. Foto B. Krūms

NEREDZAMĀ DIVĪZIJA

PA SLEPENO AĢENTU BISTAMAJAM GAITĀM.

(38. turpinājums)

„Jūsu istaba ir ceturtā stāvā," vecīgais Sarkanā Pelikāna viesu saņēmējs tūdaļ steidzās piebilst, „ Man ļoti žēl, bet gaisa trauksmes mēģinājuma sirēnai atskanot, mums visiem, arī tik tāliem cieminiem kā jūs, būs jāuzņemas nepatīkamais uzdevums nokāpt lejā pagrabā. Esam sagatavojušies katrai varbūtībai."

„Jūs domājat — kaŗam?" Pavārs jautāja balsī, kas nepārprotami liecināja, ka kaŗa izcelšanās Eiropā būtu visneiespējamākā lieta pasaulē.

Turpat viesnīcas tuvumā šajā brīdī neganti sāka kaukt sirēna.

„Lūdzu uz patvertni!" vācietis nepaspēja atbildēt Rīgas viesim. „Gandrīz aizmirsu,jums te priekšā ir dažas vēstules."

„Tas gan ir pārsteigums," Pavārs paņēma pasniegto vēstuļu žūksni.

„Kas gan šodien iedrošinātos uzbrukt Lielvācijai?"

„Protams, neviens!" viesnīcniekam Pavāra mēļošana acīm redzot patika. „Man jāpaliek te augšā. Bet baiļēm nav vietas!"

Sviedru lāses vecīgajā sejā un satrauktie rīkojumi viesnīcas personālam un pāris desmitiem viesu, kā arī steidzīgie soļi kāpņu telpā gan liecināja pavisam ko citu. Arī viesnīcnieks labprāt būtu pievienojies sievietēm un vīriem, lai drošībā pasēdētu pagrabā, kas tikai pagājušā nedēļā pavisam vienkāršiem līdzekļiem bija pārvērsts par vēl nezināmā ienaidnieka lidmašīnu uzbrukumu patvertni.

Pie durvīm, kas veda jaunajā patvertnē, nezin no kurienes bija parādījušies uniformēti jaunekļi. Viņu laipnība un pašapziņa Pavāram gandrīz vai derdzās. Pēdējam viesim pazūdot pagraba kāpnēs, arī pulkveža Sēļa sekretārs sāka kāpt lejup. Savu ceļa somu viņš atstāja viesnīcas priekštelpā. Varbūt, ka tā nebija aizmāršība... Pazemes telpā gaiši dega vairākas spuldzes. Milzīga apmēra balsti droši vien bija domāti patvertnes griestu pasargāšanai no sabrukuma, ja tieši Sarkano Pelikanu Stutgartē par militāri nozīmīgāko mērķi pārsteiguma uzbrukumam izvēlētos tie spēki, kas pēdējās dienās ar savu diplomātisko pārstāvju mutēm bija nepārprotami pateikuši Vilhelma ielai: „Mūsu mērs ir pilns. Brīvības dēļ mēs pieņemsim izaicinājumu."

Diemžēl, aiz šiem brīdinātājiem vārdiem vēl nestāvēja cīņai sagatavotas divīzijas pie Mažino līnijas. Tāpat pagājām viņi bija militārā dūre valstī pāri jūras šaurumam, kas šķīra Franciju no Lielbritanijas.

Divas patvertnē pavadītās stundas Aleksandram Pavāram izdzēsa pēdējo šaubu dzirkstī, ka Hitlera propagandas iestādījumi bija panākuši to, ko nespēj veikt varenākie kaujas lauku ieroši. Vācu tautas vairākums apmātībā bija jau Hitlera runātā vārda spēka varā. Vācu tauta bija jau sagatavota kaŗa nepieciešamībai.

Velti Aleksandrs Pavārs Sarkanā Pelikana viesnīcas gaisa uzbrukuma patvertnē centās uztvert kaut vai vienu vārdu, kas iedrošinātos apšaubīt Hitlera iedomātās prasības. Par uzvaru iespējamā militārā konfliktā šaubīties šajās dienās būtu bijis vislielākais noziegums. Tā vismaz domāja vācieši.

Trauksmei beidzoties, Aleksandrs Pavārs atgriezās vestibilā. Izrādījās, ka ceļa soma jau bija nogādāta ceturtajā stāvā.

Kāds pakalpīgs sulainis vai viesnīcas apteksne bija naktsgaldiņa spuldzes tuvumā novietojuši jaunākos Štutgartes laikrakstus. Garaini nelielajā blakus telpā liecināja, ka tālā ceļa braucējam sagatavota pat karsta pelde.

„Par mani te rūpējas kā par mazu Ķīnas ķeizariņu!" Gatavojoties ceļa putekļu noskalošanai, pulkveža Sēļa sekretārs vispirms atbrīvojās no kurpēm. Uzvalka augšējā kabatā viņa tuklie pirksti, meklējot pildāmspalvu, pieskārās aukstam metallam.

„Liepas atslēdziņa! Kāda velna pēc gan Liepam bija jāizvēlas tik dīvaina pazīšanās zīme ar krievu emigrantu Petrovu? Tīrais teātris." Pavārs rūpīgi novietoja atslēdziņu un acenes uz nelielā naktsgaldiņa. Turpat gulēja vēl nelasītā korespondence.

Brauciens vilcienā Aleksandru Pavāru acīm redzot bija nogurdinājis.

Pēc karstās peldes viņš labsajūtā iegrima dūnu segām un spilveniem klātajā gultā. Vienmērīgie elpas vilcieni drīz vien liecināja, ka gulētāju pārņēmis miegs.

Droši vien, Vladimirs Petrovs starplaikā bija saņēmis jaunas instrukcijas. Pirmajā decembrī paredzētā satikšanās ar Aleksandru Pavāru Sarkanā Pelikanā pagaidām atlikta.

Divas stundas bija pietiekams laiks, lai Petrovs novietotu Pavāra ceļa somā dažas cieši aprakstītas zīdpapīra lapas. Bez grūtībām turpat vietu atrada arī Vācijas rietumu robežu karte, ko izraibināja ar sarkanu zīmuli ievilktas bultas un daudziem apļiem pievienotie skaitļi.

Vladimirs Petrovs nebija vienīgais Pavāra istabas nelūgtais apmeklētājs.

Pulkveža Sēļa aģenta ceļa somai neparasti lielu vērību veltīja arī glītā sarkanmate. Tikai dažas minūtes pēc Petrova aiziešanas sarkanmate veikli steigā pārbaudīja visas istabas atvilktnes. Bez grūtībām tā atdarīja ceļa somu un drīz vien atrada meklēto. Viņai bija iemesls steigties, jo tajā pat laikā Vladimirs Petrovs no tuvējās kafejnīcas bija dabūjis telefona sarunu ar Štutgartes policijis šefu:

„Sarkanā Pelikāna viesnīcā ceturtajā stāvā apmeties kāds ārzemnieks. Viņš gan uzdodas par žurnālistu. Kā vācu patriots esmu pārliecināts, ka šaubīgais tips ir mūsu valsts grāvējs. Neprasiet mana vārda. Pārbaudiet viņa ceļa somu. Šo spiegu mums jāiznīcina bez žēlastības. Būtu labi, ja jūs sazinātos ar militāro komandantu. Bez šaubām, viņš strādā Polijas, Francijas vai nolādēto franču uzdevumā. Lūdzu rīkojaties ātri. Heil Hitler!"

Nepagāja ne stunda, kad Aleksandru Pavāru pamodināja četri vīri, kas nemaz nemēģināja klauvēt pie viņa istabas durvīm.

„Kas gan te notiek?" Pavārs patiesi bija pārsteigts.

(Turpinājums sekos)

Tā šodien darbojas modernā pasta piegāde Lietuvā.

LATVIEŠU TAUTAS MĀ

MĀKSLINIEKA ARVEDA DZĒRVĪŠA

† 1942. g.

Dzērvītis beidz dēmiju ar māk ka gradu.

Pēc māksl. prezidentam

Sena, skaista un tradicijām bagāta ir latvju tautas māksla. Savā gaŗajā mūžā tā piedzīvojusi gan ziedu laikus, gan bijusi tuvu sabrukumam.

Par tautas mākslas ziedu laikiem mums liecina 12. gadu simteņa archaioloģiskie izrakumi. Tā laikmeta kapos ir atrasts liels vairums skaisti veidotu un rotātu gredzenu, aproču, kakla rotu un saktu. Arī senie tērpi ar greznām, metalla gredzeniem un apaudiem rotātām sagšām ir vienreizēji, tādi nekur citur pasaulē nav atrodami.

19. g. s. otrā pusē tautas mākslas priekšmetus varēja atrast tikai dažu lauku māmuļu pūra lādēs. Plašākās tautas aprindās par latviešu tautas mākslu bija maz kas zināms.

Mūsu senču mākslas atliekas no iznīcības izglāba Tautiskā atmoda. 1868. gadā nodibinājās Rīgas latviešu biedrība

Piecus gadus vēlāk šī biedrība sarīkoja I vispārīgos dziesmu svētkus, kur latviešu tautas tērps tika celts godā.

1892. gadā, lai nākamajām paaudzēm saglābtu latvju tautas mākslu, pie Rīgas latviešu biedrības dibināja etnografisko muzeju.

Ap šo laiku grafiķis R. Zariņš par latvju tautas mākslu raksta žurnālā „Austrums" (1891. g). 1921. g., būdams Latvijas mākslas akadēmijas grafiskās darbnīcas vadītājs, prof R. Zariņš iepazīstina savus audzēkņus ar latviešu etnografiju: „Nav pasaulē nevienas tautas kas nebūtu lepna uz savu īpatnējo kultūru. Tautas dvēsele un iedzimtās spējas radošam darbam visspilgtāk parādās tautas mākslā. Mūsu senču darbi jāpublicē, jādara pieejami visai tautai, jālieto kā paraugi, kā mācības līdzekļi, kā ierosinājumi jaunajiem laikmetīgajiem darinājumiem."

Šie prof. R. Zariņa vārdi un idejas par tautas mākslas augšāmcelšanos kļuvuši Arvedam Dzērvītim, vienam no profesora skolniekiem par dzīves mērķi.

Arveds Dzērvītis dzimis Rīgā 1897. g. 7 maijā. 1921. gadā Mākslas akadēmijai nodibinoties, viņš uzņemts otrā kursā.

Līdztekus studijām viņam bija jāstrādā maizes darbs. Dzīves cīņa nebija viegla. Bojātās veselības dēļ radušies studiju pārtraukumi, tomēr 1928. g. A. laiku pirms ta tu viņš izrēķir un zīmuli nep kos mūzikas dzies, viņš izn kam izteiciena

Kādu reizi v toreizējā rekto referējot par L veltītā koncert temats, zīmot r turīgo nostāju mantismā. Iz kārsts: pārāk c ritmiskai stin un Lista ruba kad nav vispu

Jozuum bij tāda, kā to V ja, pēc kuŗa ropas kamerto

Savā laikā tenors Vītola biedrības kor ģents nav bij tenoriem un uzsaucis: „Ei to balto galvu dziedat?"

„Māku trans ni, pustoni, bet tondaļas nepr vaina, ja koris Pauls Jozuus.

Par to per mies arī pro

Imants Sakss

PROFESORA PAULA J PIEMIŅAI

(1873. — 1937.)

II

Kā ērģeļu klases profesors Jozuus no 1935. — 1937. g. vadīja arī Latvijas konservātoriju. Vītola pensionēšana 1935. g. konservatorijā izraisīja gandrīz nemierus. Tikai tad, kad kļuva zināms, ka Vītols joprojām vadīs kompozicijas klasi un Jozuus ieņems rektora posteni, konservatorijas audzēkņi nomierinājās. Saprotams, šādos apstākļos nebija viegli vadīt pārmaiņu satricināto mācības iestādi. Jozuus tomēr to iespēja, un dažkārt viņa cirvis skāra nebūšanu saknes. Dzirdējām gadījumus, kur Jozuus liedza savu parakstu brīvmākslinieču diplomiem.

Jozuus stingri vēroja, vai audzēkņi iztur arī savus obligātos teorijas, mūzikas vēstures u. c. priekšmetus, tāpat viņš negribēja parakstīt diplomu tikai vidvējai balsij," bet gan mākslinieka, kas zina, ko viņš dzied.

Visos eksāmenos un sēdēs viņš vienmēr bija klāt, kā parasts zem savām kuplajām, ūsām košļādams sērkociņu. Dzīvākās sarunās viņš satvēra kollēgas vai audzēkņa svārku pogu, un nereti tā nokluva profesora saujā. Iemīļotākais teikuma sākums: „Sacīsim!"

Visas konservātorijas, un labu

stāsta

Māris Krusts

lis savus draugus neprašas un šo gadu saimniecība noslēgšot ar 110.000 rubļu zaudējumu. Tādā kārtā šis padomju saimniecības kalpi, partijas biedri ir sacēlušies pret režīma iecelto direktoru. Pēc Ciņas raksta spriežams, ka šo ricību esot grūti atzīt par pareizu. Režīms vieglāk piedod lielus zaudējumus, nekā sacelšanos pret kārtību. Beigās gan Ciņa teikts, ka pie kārtības jāsauc cot komūnisti, lai kādus amatus neieņemtu. Var domāt, ka valsts muižas kalpiem vajadzēs kungu ari vadošajā partijas amatā tomēr ievēlēt. Pat Hruščevs pēdējā partijas plēnumā norādīja, ka direktoriem tomēr uzņēmumos piekritīšot noteicošais vārds.

DARBA CIMDI DERĪGI SEPTIŅĀM STUNDĀM

Slikti arī ar darba cimdiem. Tos izgatavojot šūšanas fabrika Brīvība. Kaut cimdu lietošanas norma esot noteikta vienam mēnesim, tad patiesībā tie izjūkot pēc septiņām stundām. Par tiem sūdzoties daudzas personas. Fabrikas vadība cimdus izgatavojot pēc valsts standarta un tad, protams, nevar būt labi. Kaprona diegu cimdu šūšanai fabrikai neesot, norādījusi galvenā inženiere Taraņenko.

Tas ir fakts, ka arī latvieši tagad spiesti iegādāties šos krievu vateņus, kuŗus tauta iesaukusi par uteņiem, protams, utis pierakstot vateņu valkātājiem krieviem. Citas piemērotas ziemas darba drēbes iegādāties nav iespējams, jo tādu nav. Nav arī dažāda veida puskažociņu, kādus daudzi valkāja pirms krievu okupācijas. Šie vateņi tad arī latviešiem ziemā piešķir krievisku izskatu. Tagad strādnieki sāk kuši pret to neglītumu protestēt.

tejnīcas bija dabūjis telefona saruličijis šefu:

na viesnīcā ceturtajā stāvā apmeks. Viņš gan uzdodas par žurnālists esmu pārliecināts, ka šaubīgais s grāvējs. Neprasiet mana vārda. a somu. Šo spiegu mums jāiznīci- Būtu labi, ja jūs sazinātos ar mili- Bez šaubām, viņš strādā Polijas, ēto franču uzdevumā. Lūdzu rīkoler!"

unda, kad Aleksandru Pavāru pakas nemaz nemēģināja klauvēt pie

tek?" Pavārs patiesi bija pārsteigts.

turpinājums sekos)

modernā pasta piegāde Lietuvā.

LATVIEŠU TAUTAS MĀKSLAI VELTĪTS MŪŽS

MĀKSLINIEKA ARVEDA DZĒRVIŠA 20 G. NĀVES DIENAS ATCERĒI

† 1942. g. 12. XII

Sena, skaista un tradicijām bagāta ir latvju tautas māksla. Savā garajā mūžā tā piedzīvojusi gan ziedu laikus, gan bijusi tuvu sabrukumam.

Par tautas mākslas ziedu laikiem mums liecina 12. gadu simteņa archaioloģiskie izrakumi. Tā laikmeta kapos ir atrasts liels vairums skaisti veidotu un rotātu gredzenu, aproču, kakla rotu un saktu. Arī senie tērpi ar greznām, metalla gredzeniem un apaudiem rotātām sagšām ir vienreizēji, tādi nekur citur pasaulē nav atrodami.

19. g. s. otrā pusē tautas mākslas priekšmetus varēja atrast tikai dažu lauku māmuļu pūra lādēs. Plašākās tautas aprindās par latviešu tautas mākslu bija maz kas zināms.

Mūsu senču mākslas atliekas no iznīcības izglāba Tautiskā atmoda. 1868. gadā nodibinājās Rīgas latviešu biedrība.

Piecus gadus vēlāk šī biedrība sarīkoja I vispārīgos dziesmu svētkus, kur latviešu tautas tērps tika celts godā.

1892. gadā, lai nākamajām paaudzēm saglābtu latvju tautas mākslu, pie Rīgas latviešu biedrības dibināja etnografisko muzeju.

Ap šo laiku grafiķis R. Zariņš par latvju tautas mākslu raksta žurnālā „Austrums" (1891. g). 1921. g., būdams Latvijas mākslas akadēmijas grafiskās darbnīcas vadītājs, prof. R. Zariņš iepazīstina savus audzēkņus ar latviešu etnogrāfiju: „Nav pasaulē nevienas tautas kas nebūtu lepna uz savu īpatnējo kultūru. Tautas dvēsele un iedzimtās spējas radošam darbam visspilgtāk parādās tautas mākslā. Mūsu senču darbi jāpublicē, jādara pieejami visai tautai, jālieto kā paraugi, kā mācības līdzekļi, kā ierosinājumi jaunajiem laikmetīgajiem darinājumiem."

Šie prof. R. Zariņa vārdi un idejas par tautas mākslas augšāmcelšanos kļuvuši Arvedam Dzērvītim, vienam no profesora skolniekiem par dzīves mērķi.

Arveds Dzērvītis dzimis Rīgā 1897. g. 7 maijā. 1921. gadā, Mākslas akadēmijai nodibinoties, viņš uzņemts otrā kursā.

Līdztekus studijām viņam bija jāstrādā maizes darbs. Dzīves ciņa nebija viegla. Bojātās veselības dēļ radušies studiju pārtraukumi, tomēr 1928. g. A. Dzērvītis beidza Mākslas akadēmiju ar mākslinieka keramiķa gradu.

Dzērvītis beidza Mākslas akadēmiju ar mākslinieka keramiķa gradu.

Jaunais mākslinieks noņem visus savu spēkus un zināšanas ziedot latviešu tautas mākslas augšāmcelšanai un jaunu radošu mākslas amatnieku audzināšanai. Savu mērķu īstenošanai A. Dzērvītis saistās darbā Izglītības ministrijas rokdarbu kursos. Četri gadi paiet intensīvā darbā. 1932. g. no Izglītības ministrijas kursiem izveidota Rīgas valsts mākslas amatniecības skola ar A. Dzērvīti kā direktoru.

Zināšanu papildināšanai Izglītības ministrija A. Dzērvīti 1934. g. komandē uz Vāciju, Čehoslovakiju, Austriju, Franciju, Itāliju, Ungāriju. Viņš iepazīstas ar mākslas amatniecības skolām, to iekārtu, metodēm un etnografiskiem mūzejiem.

Viss redzētais un dzirdētais pielāgots Latvijas apstākļiem un izmantots turpmākajā skolas darbā. Bet skolas darbs nav vienīgais, kas jāveic jaunajam skolas vadītājam. Latvijas paviljona mākslas amatniecības vitrīnu iekārtošanai 1938. g. A. Dzērvīti aicina Berlīnes starptautiskajā izstādē. Viņš tur darbojās arī par starptautiskās žūrijas komisijas locekli un tekstildarbu sekcijas priekšsēdi.

Daudz laika prasa sabiedrisks darbs Latvijas amatnieku kamerā un rakstu un mākslas kamerā, kuŗu loceklis viņš bija.

Nevar arī upurēt savu radošā mākslinieka personību, ja tik daudz jauna, skaista, īpatnēji latviska iecerēts visās mākslas amatniecības nozarēs.

Nav iespējams uzskaitīt visus māksl. A. Dzērvīša komponētos priekšmetus: sienas un grīdas segas, aizkari, spilveni, svečturi, baznīcas trauki, sporta balvas, pūra lādes, grāmatu sējumi, adresu vāki ,albumi, šķīvji, vazes, mēbeles korporācijām, valsts iestādēm u c. No visiem šiem darbiem ir uzglabājušies tikai pāris simtu fotogrāfiju.

A. Dzērvītis ir rakstījis par dažādiem mākslas amatniecības un latvju etnografijas jautājumiem. Māksl. A. Dzērvīša raksti atrodami daudzās Latvijā izdotajās grāmatās — Latvju tautas dainās u. c. Bijis līdzstrādnieks Izglītības ministrijas mēnešrakstā, Zeltenē, Aizsargā u. c. žurnālos.

A. Dzērvītis savā īsajā mūžā ir paveicis lielu darbu. Viņa bijušie skolnieki ar labām sekmēm strādā visās mākslas amatniecības nozarēs kā Latvijā, tā visā plašajā pasaulē. Mākslinieka A. Dzērvīša vieta mūsu tautas mākslas vēsturē.

A. Ķegumnieks

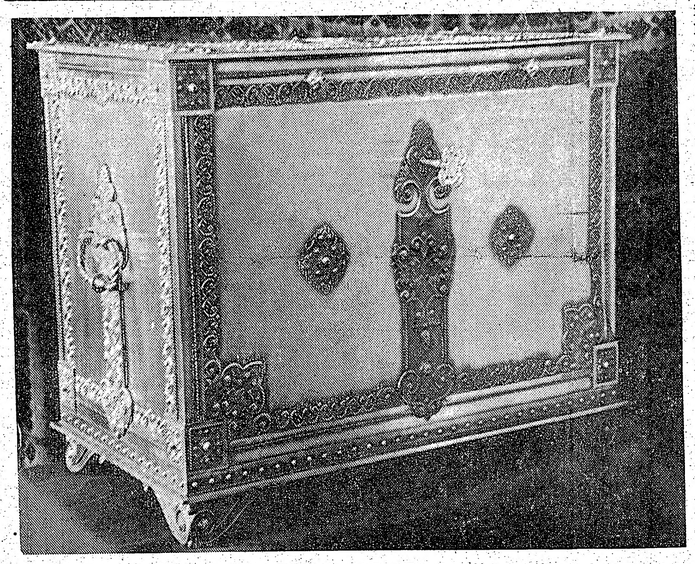

Pēc māksl. A. Dzērvīša meta darinātā sudraba pūra lāde, ko visas Latvijas bankas dāvināja prezidentam Dr. K. Ulmanim. Lādes kalšanā piedalījās vairāki Rīgas daiļamatnieki un tā svēra vairāk kā 400 mārciņas. Foto V. Krūms

PAR SAPNIEM NEMAKSĀ

INDRAS GUBIŅAS NOVELES. Grāmatu Draugs 1962. g. 253 lpp.

Indras Gubiņas vārds periodikā sāka parādīties reizē ar jaunatnes izdevumiem Ulubele (1951. g. Vācijā), Raksti un Jaunā Gaita. Nule viņai iznākusi trešā grāmata, kuŗā sakopoti 15 darbi, nosaukti par novelēm, kaut gan techniskā apdarē tikai daži atbilst šim žanram. Lielāko tiesu tie ir dažādu ikdienas situāciju tēlojumi, vai pat „portreti," kā pats pirmais, kas devis grāmatas titulu.

Katrs rakstnieks nāk ar savu īpatnēju seju, kas visnotaļ pamato mākslinieciskio vērtību — cik tā spilgta un oriģināla, cik izstaro to silto dvēseliskio gaismu, kas tikama. Iasītājam un pēc kuŗas tas ilgojas ikdienas rūpju nomākts. Šī gaisma vairāk izjūtama nekā aprakstāma un definējama; un tieši šis apstākļis, kā liekas, lielum lielo tiesu nosaka mākslinieciskio lielumu, jo tās taču ir vārdā nosaucamās izjūtas, kas mākslā cilvēku pa brīžiem spēj atbrīvot no ikdienas sloga. Lasītājam nav svarīgi zināt no kādiem avotiem tā nāk, bet tikai to jauš apzināti tveramās formās, mākslinieciskā izteiksmē. Tātad, ja gribam vērtēt kādu jaunu mākslinieku, tad jāskatās, kā, cik spilgti un labvēlīgi lasītāju uztverei formu valodā iekļautas dvēseliski būtiskā gaisma. Šinīs formās tad arī izpaužas mākslinieciskā īpatnība, viņa oriģinālitāte. Primārais labvēlības nosacījums — formām jābūt skaidrām un nepārprotamām, lai tās sasniegtu vēlamo nolūku, to, ko rakstnieks gribējis teikt. Bet tās būs skaidras un iespaidīgas tad, ja mākslinieks būs ne tikai pārdzīvojis, bet pārdzīvojumu, laižot caur Dieva dotā talanta prizmu, būs apstrādājis ar daudziem aistētiskiem, ētiskiem un vēl citiem apzinātiem apsvērumiem. Katra darba iedīglis, jēga, reālizējama ar dažādiem techniskiem paņēmieniem tā, lai arī lasītājs to uztvertu savās izjūtās.. Praktiski daiļrades process pietiekami sarežģīts, lai psichologiem vēl ilgi būtu ko pētīt. Bet lasītājam tas nav svarīgi, viņam pietiek ar to, ko rakstnieks rāda, ko varam konstatēt dotajās formās.

Par formu skaidrību un labvēlību teikto papilnam varam attiecināt uz Indru Gubiņu. Viņa nepārsteidz ar izmeklētām metaforām un citiem stila izrotājumiem, bet vairāk ar to nopietnību un sirds siltumu, kas manifestējas dotajās formās. Var jaust, ka katram darbam ir bijusi skaidra doma un izjūta, kas saista lasītāja uzmanību un noved pie noliktā mērķa — matīt dvēseliskā siltuma klātieni. Šo nelielo vēstījumu lielākai daļai skumjš, pat traģisks noskaņojums. Tēlojumu dziļākajā apakštonī vienmēr izskan kāda gaiši „labā" apliecinājums, gara dzīves uzvara pār ikdienas kļūmēm. Ar tādu mākslinieciskio dzīves skatījumu autore var ieņemt drošu vietu mūsu jaunākajā stāstniecībā.

Autore neapstājas pie tumšajām pusēm vien, bet redz arī dzīves jautrāko daļu, kā piem. trīs meiteņu stāstos par piedzivojumiem Anglijā, vai pakavējas pie jauniešu simpatiju izaugšanām, kā stāstos Ciemošanās, Gaidītais pavasaris, Tikai cilvēks, bet jo iespaidīgi tas parādās piedzīvojumā Alpos (Princis), ko tiešām var ierindot noveles žanrā. Lai arī izskaņa mazliet smeldzīga, tomēr pārsteigums, ko piedzīvo stāstītāja, tik spilgts, ka darbs jāatzīst par vienu no labākajiem visā grāmatā. Bet vienalga, vai autore stāsta par bēdīgiem vai jautriem notikumiem, dziļākais apakštonis — iekšējā forma — vienmēr skaidri jaušama. Lieks, ka autore gluži apzināti stingri seko iekšējam skatījumam, vairāk domājot par personāža pārdzīvojumu, nekā par pašām situācijām, kuŗās tie nokļuvuši. Cenšoties izteikt pašu pārdzīvojumu, var gadīties, ka īstenībai nepiegriež vajadzīgo uzmanību un tā dažkārt tēlojums nepārliecina.

Tā stāstā par slimo ģimnazisti Baibu (Dažas lapas no ģimnazistes dienas grāmatas) pagrūti ticēt tēlojamām īstenības parādībām. Lai cik trūcīgi un bēdīgi bija nometņu apstākļi Vācijā, bet tādā pamestībā gan nevarēja būt atstātas 6 meitenes bez vecāku vai to aizstājēju ziņas. Rādītie apstākļi palikuši pietiekami neizgaismoti, tāpēc nepārliecina. — Otra kļūme notikusi ar Jansona kundzes cildeno līdzjūtību un izpalidzību (Tavs prāts lai hotiek), gādājot par kaimiņa slimo zēnu. Neiespējami, ka kāda saprātīga māte, kuŗai pašai mājās pusaudzis, pieņems kopšanā ar šarlachu slimu bērnu. Arī te kaut kas svarīgs palicis neizgaismots.

Stāstā Gaidītais pavasaris skarta tema par juteklisko momenta aizraušanos ar nopietnām sekām un pamodušos dziļāku milestību pret citu meiteni. Skolotāju institūta pēdējās, izlaiduma klases audzēknis Imants Ziemassvētkos ir bijis spiests appreecēties. Pavasarī, tuvu gala pārbaudījumiem, institūta direktors to dabū zināt. Tas ir pret noteikumiem: institūta audzēkņi nedrikst būt precējušies un Imantu izslēdz, neatļaujot saņemt skolotāja diplomu. Liekas, autore ir gribējusi rādīt, kā nedzīvs likuma burts sagandē dzīvo darbu un ideālu cenšanos. Bet dotajos apstākļos patiesībā izraisās daudz nopietnāka un dziļāka problēma — Imanta jūtas pret klases biedreni Viju un jauno sievu, kuŗai drīzi jākļūst mātei. Imanta izslēgšana no institūta nav nekāda traģēdija, skolotāja tiesības viņš var legālizēt citā ceļā, kā to viņam aizrāda klases audzinātajs. „Traģēdija" gan var norisināties vēlāk, ja Imants nonāk pretrunās ar pienākumu un milestību. Tāpēc Imanta un Vijas klusā milestība nevīsai dziļi atbalsojas lasītājā.

Pie šīm nedaudzajām kļūmēm esam neparasti ilgi kavējušies, bet tas bija vajadzīgs, lai tās pamatotu un autore pati par tām varētu pārliecināties. Samērā ar pozitīvo sniegumu šie mīnusi nav lieli un liek cerēt, ka tālākos darbos Indra Gubiņa pavisam no tiem izvairīsies, iegūstot vēl dziļāku un spilgtāku tēlojuma veikumu. Viņas gaišais un tīrais mākslinieciskais dzīves skatījums šo cerību ķīla.

Kārlis Upatnieks.

MĒS ESAM VIENA SAIME

HANOVERAS KORIS VIESOJAS DELMEŅHORSTAS VECO ĻAUŽU MĪTNĒ

Tāpat kā gadu iepriekš Hanoveras koris bija apņēmies sagādāt prieku Delmenhorstas veco ļaužu mītnes tautiešiem. Tālais ceļš no Hanoveras līdz Delmenhorstai nebija veltī mērots. Hanovērieši bija mīļi un gaidīti ciemiņi Mītnē, ko uztur un aprūpē evaņģeliskās baznīcas palīdzības organizācija, pašlaik uzturas 57 latvieši un ap 20 vāciešu. Mītne ir jaunceltne, un apstākļi šeit tādi, kādus mēs senāk nepazinām mūsu veco ļaužu mājās vieniniekiem katram sava istabā, ģimenes dzīvo kopā. Vācieši ir pensionāri; viņi par uzturu un dzīvokli maksā pilnu maksu; latviešiem pensionāru nav, un viņiem viss ir par brīvu. Pēdējos gados baznīcas padomnieks piešķīris 700 DM bibliotēkai latviešu grāmatu iegādei; pagājušā gadā iegādātas arī jaunas klavieres.

Par latviešu koŗa apmeklējumu Delmenhorstas vācu prese informēja sabiedrību.

Ciemiņus apsveica mītnes latviešu komitejas priekšsēdis Kinstlers, norādīdams, ka mītnes laudīm, kuŗus māc vientuliba un vienmuļība, šāds apmeklējums sagādā lielu prieku un pārdzīvojumu.

Lejassaksijas apgabala pārstāvis Dr. Bračs, uzrunājot mītnes tautiešus, norādīja, ka arī viņiem ir sava vieta latviešu dzīvē: arī viņi dod morālu spēku cīnīties Latvijas labā, viņi nav nolikti pie malas vienmuļībā un vientulībā.

Vācu valdība mūs atbalsta mūsu darbā. Visi mūsu sarīkojumi saņem financiālu atbalstu un mūsu stāvoklis Hanoverā ir labākais visā Rietumvācijā. Mēs neesam sašķēlušieš, un mūsu kopīgais darbs ar pārējām apspiestajām nācijām un vācu tautu neapturami iet pretim brīvības atjaunošanai.

Atbildot Dr. Bračam, Kinstlers izteica prieku ,ka mums ir vīri, kas audzina mūsu jaunatni, kuŗai atkal reiz jācel Latvija, vieta, kur kārts mūsu sūpulis. Imanta nav miris, viņš tikai klusē.

Pēc tam Hanoveras koris sniedza valsts svētku svinīgā koncerta atkārtojumu diriģenta R. Alberinga vadībā. Koncertā bija sapulcējušies arī visi vācu tautības iemītnieki.

Patriotiskas balādes deklamēja J. Līcītis.

Pēc koncerta O. Bongs no Baltijas pētīšanas institūta Vācijā sniedza priekšlasījumu par Latviju, rādot diapozitīvus, tā skatītājus novedot garā atpakaļ dzimtenē. Bongs paskaidroja, ka viņa ricībā ir ap 42.000 uzņēmumu ar Latvijas skatiem un aicina visus, kam krājumā būtu agrāk vai pēdējā laikā izdariti uzņēmumi ,tos nodot viņa ricībā.

Imants Sākss

PROFESORA PAULA JOZUUS PIEMIŅAI

(1873. — 1937.)

II

Kā ērģeļu klases profesors Jozuus no 1935. — 1937. g. vadīja arī Latvijas konservātoriju. Vitola pensionēšana 1935. g. konservātorijā izraisīja gandrīz nemierus. Tikai tad, kad kļuva zināms, ka Vītols joprojām vadīs kompozicijas klasi un Jozuus ieņems rektora posteni, konservātorijas audzēkņi nomierinājās. Saprotams, šādos apstākļos nebija viegli vadīt pārmaiņu satricināto mācības iestādi. Jozuus tomēr to iespēja, un dažkārt viņa cirvis skāra nebūšanu saknes. Dzirdējām gadījumus, kur Jozuus liedza savu parakstu brīvmākslinieču diplomiem.

Jozuus stingri vēroja, vai audzēkņi iztur arī savus obligātos teorijas, mūzikas vēstures u. c. priekšmetus, tāpat viņš negrībēja parakstīt diplomu tikai vidusvēja balsij," bet gan mākslinieciskam, kas zina, ko viņš dzied.

Visos eksāmenos un sēdēs viņš vienmēr bija klāt, kā parasts zem savām kuplajām, ūsām košļādams sērkociņu. Dzīvākās sarunās viņš satvēra kollēgas vai audzēkņa svārku pogu, un nereti tā nokļuva profesora saujā. Iemīļotākais teikuma sākums: „Sacīsim!"

Visas konservātorijas, un labu laiku pirms tam operas, budžetu viņš izrēķināja galvā, papīru un zīmuli neprasīdams. Sāpīgākos mūzikas jautājumos iededzies, viņš izmeta arī pa asšķam izteicienam.

Kādu reizi vērojām arī mūsu toreizējā rektora „zobu sāpes", referējot par Listu viņa piemiņai veltītā koncertā. Cik nesaderīgs temats, zinot rektora diezgan atturīgo nostāju pat Šopēna romantismā. Izskaidrojums vienkāršs: pārāk dažādi stili Bacha ritmiskai stingrībai un Šopēna un Lista rubato. Īsti mūziķi nekad nav vispusīgi.

Jozuum bija absolūtā dzirde, tāda, kā to Vītols reiz pieminēja, pēc kuŗas skaņoti Rietumeiropas kamertoņi.

Savā laikā Jozuus bija jauns tenors Vītola vadītā latviešu biedrības korī Pēterpilī. Diriģents nav bijis apmierināts ar tenoriem un kādā mēģinājumā uzsaucis: „Ei Jūs tur, tenor, ar to balto galvu, ko Jūs visu laiku dziedat?"

„Māku transponēt, sacīsim, toņi, pustoni, bet ceturtdaļas un astoņdaļas neprotu. Nav mana vaina, ja koris nobrauc," atcirtis Pauls Jozuus.

Par to personīgi pārliecinājāmies arī profesora ērģeļu stundās. Likās neticami, ka tik spīdošas dzirdes īpašnieks nekad neizmēģināja roku kompozicijā. Bet par to atkal stāstīja Vītols. Viņam izdevies kādreiz draugu pierunāt. Jozuus arī nopircis labāko nošu papīru, zelta pildāmspalvu, izdzinis ģimeni ciemos, kārtīgi noskuvies, apgriezis nagus, gājis vannā, izvēdinājis istabu un tad sēdies pie rakstāmgalda. Izsvidis divus kreklus, izmetis pat pāris franču konjakus, rezultātā — neaizkarts nošu papīrs. Tā arī palikusi viņam pirmā un pēdējā reize radošās mūzikas laukā. Romantiski dzejnieki nereti mūzu tēlojuši kā bāleliņu eņģeļiti vai arī „līgaviņas izskatā". Gleznotājs Rozentāls, turpretī, saka, ka māksla nebūt nav kāda no debesīm nolaidusies būte, kas kuŗam katram sapņu pintiķim uzspiež karitātīvu pieres skūpstu. Tā esot ista zemes meita, kas prasot itin taustāmus resp. reālus mīlestības apliecinājumus. Personīgi domāju, ka tā varētu būt arī, plika pusragana uz slotas kāta. Ej nu viņu vienmēr noķer!

Daudz Jozuum bija pieredzes, mākas un ideju koŗa diriģēšanas mākslā. Šī ir diezgan kaprisa mūzikas būtība, kas savā izredzētā saimē daudzus noraida, retus iemīlē. Jau Rimskis - Korsakovs izsaucās: „Man šī nolādētā melnā māksla neiet!" Viegli negāja pat Čaikovskim. Vītols sāji pasmaidīja, pieminēdams, ka viņa „mazumiņš" savā laikā ir tikai drusku ar to „plātījies". Jozuum piederēja retā un apskaužamā spēja uzminēt autora nodomus, ko komponists pats nebija varējis definēt. Tirā intonācija, skaidrā dikcija, piemērotā atsevišķo balsu izcelšana pierādīja Jozuus izcilākās spējas šajā specifiskajā mūzikas branšā. Nekur viņš to nebija mācījies, vienīgi paša praktiskā darbā ar koŗi to atradis. Lai atceramies Nacionālās operas koŗa skatus „Borisā Godunovā"; Fjodors Saļāpins tos atzina par vienreizējiem. Tāpat Jozuus iemācija latviešiem izdziedāt „Upe un cilvēka dzīve" un „Ceļinieks" ar pavisam vienkāršām, pat robustām, bet gandrīz vienīgām metodēm.

Konservātorijā bija arī koŗa klase, kuŗu vairāk apmeklējām pieklājības dēļ un, diemžēl, agrā jaunība liedza tanī dziļāk ieskatīties un izprast. Jozuus turi daudz rādīja, skaidroja, ar kulaku diriģēdams, latviešu koŗa dziesmas interpretāciju. Žēl, ka šis darbs netika pierakstīts.Kādreiz komponists Cīrulis viņam bija lūdzis kādu konspektu, uz ko Jozuus bija arī laipni atsaucies, solidamies nopirkt labāko papīru, izdzīt ģimeni ciemos u.t. t. Nekas tomēr nebija iznācis. Viņa vadītais Latviešu biedrības koris ar diezgan solida vecuma dziedātājiem ļoti respektējami atspoguļoja viņa darba metodes un idejas.

Jozuus vadīja arī Latviešu vispārējo dziesmu svētku dziedātāju pulkus. Dziedātājiem viņš likās sauss un lietišķs, jo viņam nebija Reitera aizrautības, T. Kalniņa dedzības, Melngaiļa ruppjības, bet viņa dziesmas tomēr skanēja pārliecinoši, nosvērti, akadēmiski.

Pietrūka viņa mūsu dziesmas pēdējos devītajos svētkos. Viņš arī bija vienīgais cilvēks, kas drīkstēja labot paša Jāzepa Vītola dziesmas, t. i., sīkākos balsu vešanas gadījumos. Jozuum un kundzei, sidrabkāzas pieminot, Vītols veltīja savu tautas dziesmas atdarinājumu „Rīgā sirmu zirgu". Vai vārdos:

pirmāk rokas nomazgāju,
tad grožoju kumeliņ —

neieskanas joviāls. smaids par koŗa dziesmas varenā interpretētāja bezcerīgo meklējumu kompozicijā? Bet cik labi viņi abi saderēja kopā! Dažas Vītola dziesmas radās, varbūt, tikai Jozuus labvēlīgās, bet stingrās dunkas sānos iespaidā. „Man viņš bija vairāk!" rakstīja savā nekrologā par Jozuu prof. Vītols. „Mana mūzikālā sirdsapziņa" — nobeidza mūsu pirmais profesors mūzikā.

Nav sevišķas intereses domāt, kā Jozuus tika galā ar raibo operniekiu un primadonnu sabiedrību Nacionālajā operā. Viņa valdīšanas laiks tur visai īss. Ka tas nav bijis sevišķi svētīgs, negribas ticēt. Katrā ziņā „Baltā āzī" viņš nebūtu iegriezies.

Paulam Jozuum nebija nekā kopīga ar šādām jautrām izdarībām. Viņš klusu un uzcītīgi spēlēja ērģeles katrā svētdienas rītā dievkalpojumā. Neizdevās viņu nekad dzirdēt, un Dievs man to deva bargu tiesu stipri vēlāk. Nepārredzamā ļaužu burzmā sojoju Baigā gada Ziemas svētku vakarā uz Jaunās Ģertrūdes baznīcu, diemžēl, tālāk par durvīm netiku. Latvieši bija sākuši iet baznīcās.

Drīz būs atkal Ziemassvētki. Varētu stāstīt par konservātorijas eglītēm, kuŗas, prof. Vītolam un prof. Jozuum plecu pie pleca kopā stāvot, vadīja universitātes prof. Maldonis. Tāpat par sekojošo jautro vakaru, kad „Lambeth - walk" lēca cienījamais, bet nereti komiskais profesors Jēkabs Kārkliņš, kad klavieru docente — vāciete Emma Goldmane - Elverfelde mums sirsnīgi skaidroja, cik briniškigi spēlējuši malkpūtēji (domāti kokpūtēji) aizvakardienas koncertā. Kur tad vēl pārgalvīgie pārskrējieni caur pagraba tuneli uz ģimnaziju ballēm Latviešu biedrībā. To atceroties, lai runā Kārlis Students par zvaigznēs neizdzēšamo dievišķo mīrdzumu (J. Vītola „Dievišķais mirdzums"). Lai stāsta Latgales cienījamais Ādolfs Erss par debess dārza zilgano novakaru, kas sāpēs satumsušam sapņotājam top par gaismas brīdi un zelta pavedienu atmiņu kāpnēs (J. Zālīša „Kristus vakarā"). Lai baltā Anna Brigadere par svēto pusnakti, kas sevī slēpj visu noslēpumu avotu (M. Zariņa „Ziemassvētku nakts"). Tam visam tomēr piederīgi pievienotos pavisam vienkāršs prof. Paula Jozuus vēlējums paaukstā, nemīlīgā, nemēbelētā ērģeļu klasē, kad piekusuši sveicinājām profesoru viņa pēdējos Ziemassvētkos:

„Sacīsim, priecīgus Ziemassvētkus visiem!"

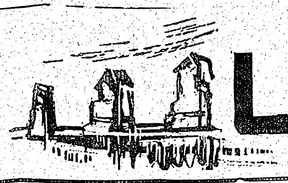

Latvieši Kanadā

DV TORONTO NODAĻA

š. g. 31. decembrī, plkst. 8.30 vakarā 257 Shaw ielā (Shaw - Dundas), Slovāku baznīcas apakšējā zālē rīko

JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS BALLI

Eiropiešu dejas mūzika līdz plkst. 2-iem rītā. Atspirdzinājumi, siltie un aukstie uzkožamie līdz plkst. 1-iem rītā.

Ieeja, ieskaitot galdiņu, $ 3.00.

Apmeklētāju ērtību labad lūgts ieejas kartes iegādāties iepriekš 123 Huron ielā.

Visus laipni aicina līdz VANAGI un VANADZES.

TORONTO

① DV Toronto nod. bērnu eglītei 22. decembrī vecāki lūgti bērnus pieteikt P. Ratniekam + EM 8-0792 — līdz 16. decembrim.

DV biedru eglīte plkst. 7 vakarā. Biedri lūgti ņemt līdz dāvanas apm. $ 1.50 vērtībā.

① DV Toronto nodaļa 31. decembrī, plkst. 8.30 vakarā rīko Jaunā gada sagaidīšanas balli 257 Shaw ielā, Slovāku baznīcas apakšējā zālē.

Tā kā satiksme ar tramvaju uz šīm telpām ļoti izdevīga gan no pilsētas austrumiem, gan rietumiem, atkrīt auto novietošanas problēmas. Vanadzes rūpēsies par siltiem un aukstiem uzkožamiem un atspirdzinājumiem, kuŗus šai vakarā izsniegs līdz plkst. 1.00 rītā; dejot varēs līdz plkst. 2.00.

Ieejas maksā — 3 dolaros — ieskaitīta arī vieta pie galdiņa, tādēļ apmeklētājiem ērtības labad būtu ieteicams ieejas kartes iegādāties jau iepriekš DV namā 123 Huron ielā.

① 19. Tērvetes skautu vienības vecāku padomes un vadītāju kopīga apspriede 17. decembrī, pl. 8 vakarā DV namā, 123 Huron ielā. Atzīmējams, ka DV Toronto nodaļa vienībai ziemas mēnešos atvēlējusi lietošanā telpas bez atlīdzības.

① Kuplais sarīkojumu skaits nākošos ziemas mēnešos rāda, ka par Toronto tautiešu garigo aprūpi tiek nenogurstoši gādāts. Starp sarīkojumiem jāmin Rūdolfa Blaumaņa 100 g. dzimšanas dienas atcerei veltītais vakars 12. janvārī Sv. Andreja baznīcas zālē. To rīko DV Toronto nodaļa un LPB Kanadas kopa. Mākslinieciskā vadība uzticēta režisorei E. Znotiņai - Kalniņai. Programmā paredzēts referāts, viencēliens Sestdienas vakars, atsevišķi skati no Blaumaņa lugām un deklamācijas. Ar šo programmu izpildītāji 9. februārī viesosies Londonā, Ont.

① Turpinot jau pasāktās, DV rīkotās referātu pēcpusdienas, 13. janvārī DV Toronto nodaļas namā, 123 Huron ielā inž. ķim. Kozulis referēs par tematu „Pasaules iedzīvotāji un pārtikas problēmas". Korreferents Dr. Cakuls.

① 20. janvārī DV namā notiks Leģionāru izdošanas dienas atceres, kuŗu rīko kopīgi Virsnieku apvienība un DV Toronto nodaļa. Par toreizējiem notikumiem Zviedrijā stāstīs aculiecinieks atv. vltn. V. Krūmiņš. Vakaru kuplinās ar dzejnieces Ilzes Kalnāres darbiem.

① Skautu 50 gadu jubilejas nometnes komitejas sēdē piedalījās arī gaidu pārstāves — vad. Inta Luksa un v. v. Inta Kalniņa. Tanī vienojās komitejai dot Kanadas latviešu skautu un gaidu jubilejas nometnes rīcības komitejas nosaukumu. Bez līdz šim jau izraudzītiem četriem skautu pārstāvjiem rīcības komitejā darbosies arī 3 gaidu jendas pārstāves. Par rīcības komitejas pr-di izraudzīja vad. A. Budrēvicu, par sekretāru vad. O. Kļavenieku, bet vaditāji V. Vāgners un Z. Šuriņš ar gaidu jendas pārstāvēm veiks rīc. komitejas locekļu pienākumus. Apstiprināja jubilejas nometnes krājkases noteikumus; par krājkases pārzini izraudzīja vad. Z. Šuriņu, bet vietn. amata pienākumus uzticēja gaidu jendas pārstāvei. Krājkases kasieres pienākumus uzņēmās v. v. Inta Kalniņa, vietn. amatā ievēlēja vad. V. Vāgneri. Krājkases amatpersonām galvenokārt piekritīs rūpēties par krājmarku idejas iedzīvināšanu skautu un gaidu vienībās, kā arī par idejas populārizēšanu latviešu saviedrībā un būt ciešā sadarbībā ar Latviešu kreditsabiedrību. Pasākuma īstenošanai vienojās pasūtināt 600 krājgrāmatiņu un 15.000 krāmarku; pēdējām metu devis vad. J. Deksnis.

① Gaujas gaidu vienības lielgaidas pag. sestdien bija rīkojušas mītnes vakaru, tajā aicinot piedalīties arī Kanadas latviešu roveŗu cilts roveŗus. Mītnes vakars notika Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes namā. Vakarā dalībnieki, roveŗi un lielgaidas, ap 30 pers., ar dzīvu interesi sekoja V. Upeslāča referātam Šejieniešu politiskā ievirze. Bija spraigas diskusijas. Sekoja dziesmas un dejas, kā arī lielgaidu gatavotais tējas galds. Mītnes vakaru vadīja lielgaida Renāte Pilskalniete.

① Iznācis Latviešu inženieŗu apvienības ārzemēs žurnāla Technikas Apskats 35. numurs (jūlijs - septembris). Žurnāls iznāk četreiz gadā, tā abonēšanas maksa $ 3.-. Pēdējā numurā prof. Dr. ing. R Jumiķa raksts par technikas nozīmi mūsu tautas dzīvē, prof. Dr. ing. J. Veisa apceŗējums par Rīgas politechnisko institūtu (pirmais posms 1862-1919. g.) un būvinž. K. Ielejas apskats par to pašu institūtu 100 gados, inž. ķim. J. Dāvja raksts „Atmiņu drumstalas par RPI ķīmijas fakultāti"; arch. J. Orleans raksta par lauku būvniecību Latvijā, bet par ceļotāju aizsardzību pasaules telpā plašāks raksts Ph. D. N. Bojāram. Inž. ķīm. A. Kroms raksta par degvielu gāzēšanu pazemē, bet būvinž. A. Spūrmanis par dzīvojamiem torpiem Cikāgā. Chronikas apskatā vairākas pieminas un atceres; technisko organizāciju darbība, kā arī raksti par latviešiem technikā darbā u. c. Plašāks apskats veltīts terminoloģijai. O. K.

① Svinot Cilvēka tiesību deklarācijas 14. gada dienu, Sv. Pāvila baznīcā pulcējās 2.000 dalībnieku. Stundu pirms svinību sākuma latviešu, igauņu, kroatu, ukraiņu u. c. verdzinātō (šis vārds laikrakstā Daily Star atkārtoti parādījās pēdiņās) tautu pārstāvji staigāja gar baznīcu, nesdami plakātus: „Mīers ir brīvībā", „Latvija arī prasa cilvēku tiesības" u. c.

Pēc tam, kad svinībās ielūgtā amerikāņu dziedātāja Marianna Andersone bija iedegusi piemiņas sveci miljoniem vajāto, Austrumeiropas tautu pārstāvji pa baznīcas sānu ejām devās uz altārtelpas pusi, tad ievirzījās centra ejā un gāja ārā no baznīcas. Katrai tautu meitai pār plecu bija lente ar savas tautas nosaukumu, pārējiem dalībniekiem ap roku melnas sēru lentes. Viss noritēja bez mazākā traucējuma. Svinībās piedalījās arī Ontario ministru prezidents J. Robarts.

Latviešu līdzdalību organizēja apgāda „Ceļinieks" vaditājs G. Liepiņš, un svinībās ieradās Sadarbības līgas pārstāvji, kā arī Diždanča locekļi.

① Ontario keramiķu ģilde atklājusi gadskārtējo izstādi Toronto, 100 Avenue Rd. Mūsu ķeramiķis Z. Jurševskis skatē izstādījis 10 darbu, no kuŗiem jau 7 pārdoti. Izstāde atvērta tikai darbdienās no 1-6 p.p.

Arī Brantfordā Glenhurst Gardens Mākslas galerijā līdzīgā izstādē pārstāvēts mūsu keramikas meistars ar 8 darbiem. Šī skate atvērta ik dienas no plkst. 2-8 p.p.

★

Toronto Satiksmes drošības padome aicina visus autobraucējus un kājāmgājējus veltīt vislielāko piesardzību un uzmanību svētku un priekšsvētku laikā. Decembŗa mēnesis vienmēr bijis bīstams satiksmē gan laika un ceļa apstākļu dēļ, gan pallelināta alkoholisko dzērienu patēriņa dēļ.

Pagājušajā gadā 23.023 nelaimes gadījumos Toronto nogalināti 111 personas, ievainotas 8.246, bet materiāli zaudējumi pārsniedz 8 milj. dol.

Policija sagatavojusi visas aizsardzības iespējas, lai mazinātu satiksmes bīstamību un apkaŗotu braucēju alkohola lietošanu svētku laikā.

Pavairotu satiksmes negadījumu dēļ Ontario provincē apdrošināšanas sabiedrības pieteikušas likmju pacelšanu 1963. g. par 8 proc. Tai pašā laikā Princa Edvarda salā likmes samazinās par 8 proc.

*

Kanadas veselības ministrs Valdo Monteits brīdina topošās mātes nelietot nekādus medikamentus bez sava ārsta padoma. Nepārbaudītu medikamentu lietošanai, kā tagad labi zināms, ir bīstamas sekas, sakroplojot nākamo paaudzi.

LONDONA, ONT.

① L. L kopas studiju sekcija Dr. V. Jurjāna vadībā 9. decembrī rīkoja pārrunu vakaru par tematu „Fluoridēšana". To atklāja Dr. Jurjāns, iepazīstinot klausītājus ar zobārsti V. Gipteri, kas referēja par minēto tematu, aizrādot uz fluoridēšanas nozīmi bērnu zobu aizsardzībā un pamatojot to ar zinātniskiem atzinumiem. Pēc tam sākās dzīvas diskusijas, kuŗās piedalījās A. Beitāns, prof. E. Bērziņa, E. Bite, prof. A. Dreimanis, Dr. V. Jurjāns, H. Laviņš, H. Rapa, E. Ūdris un P. Dreimanis. Noskaidrojās liela dažādība šī temata izpratnē un vispār zinātniskos jautājumos. Sanāksme bija diezgan labi apmeklēta.

Pirms referāta DV Londonas nod. priekšnieks R. Bērziņš paziņoja, ka miris tautietis B. Lūsis. Klātesošie veltīja nelaiķim klusuma brīdi. Fs.

VAI DZĪVE JĀDIBINA UZ MELIEM?

Toronto latviešu biedrība svētdienas pievakarē Ungāru namā rīkoja māc. A. Čopa referātu Jaunatnes uzdevumi Latvijā un šeit. Biedrības pr-ks J. Briedis atklāja vakaru un nodeva vadību A. Bāliņam, kas daudzos klausītājus iepazīstināja ar dažādu vecuma grupu pārstāvjiem paneli: A. Martinsonu, J. Mežaku, J. Šmitu, A. Liepiņu, E. Āpši, J. Dreifeldu.

Māc. A. Čops referāta sākumā konstatēja jaunības robežas. Pēc referenta domām, jaunība sākas ar izdzīšanu no paradīzes, kad kosts laba un jauna atziņas ābolā. Tad mostas vērtību apziņa un sava es atklāsme. Bez dzīves pieredzes, jaunietim par visu ir tikai ideālas vērtēšanas normas: kāpēc ir karš, nāves sodi, jaunums un citas negātīvas dzīves parādības? Viņš asi izjūt pretstatus starp to, kā tam jābūt, un kā tas ir. Kritizējot citus un sevi, nespējot savu dzīvi pielāgot ideālām prasībām vai gūt saprašanu un ievērību savā apkārtnē, viņš savos vērtējumos nonāk līdz mazvērtības apziņai. Tās atsvēršanai rodas bravūrais, rupjais citu nicinātājs. Viņiem nepieciešama līdzjūtība.

Tālākā attīstībā rodas ideālisti, Poruka sapņotāji, mūki, svētie. Citā grupā rodas skeptiķi, dzīves praktiķi. Pozitīvākā daļa iekļaujas dzīves ciņā par iecerētiem ideāliem.

Jauniešu uzdevums palikt uzticīgiem pašu iecerētiem labākiem nodomiem: jet skolās, centies sasniegt augstus mērķus. Daudzi savu jaunību izniekoja, aizraujoties tikai ar sportu, nesvarīgām nodarbībām, nodejo, nodzer un nomaksķerē.

Trimdā, apgūstot svešas valodas, paveras plaši kultūras apvāršņi. Visas šīs zināšanu straumes varētu saplūst vienā centrā, ja tāds mums būtu. „Jaunajā Gaitā" atrodama laba daļa no šīm straumēm.

Tagadējā materiālisma laikmetā no pozitīva mērķa un morālā uzdevuma jaudis mēģina tikt vaļā ar prasību, kāds labums no tā tiks? Atbilde — labuma nekāda, tikai naudu un laiku zaudēs. Morālo pienākumu, kādēļ jāmīl māte, tēvs, ja tas arī jauns, prof. Fērstera vaditajā klasē maza meitene vienkārši izskaidrojusi: kas tad tos milēs, ja bērni nemīlēs? Mēs prasām: Kas tad lai milē cietēju — māti Latviju, ja viņas bērni to nemīlēs? Jūdu jauneklis Daniels, aizvests pie ķēniņa Nebukadnecara, apņēmās mācities visas gudrības un babiloniešu mākas, bet atteicās noliegt savu tautu un tās reliģiju.

Sekojošās paneļa pārrunās referents, kā arī daži paneļa dalībnieki uzsvēra augstākās izglītības nepieciešamību un iespēju tās iegūšanai.

Tālākās diskusijās, kuŗās piedalījās A. Martinsone, J. Mežaks, J. Šmits, A. Liepiņa, E. Āpše un J. Dreifelds, kā interesantāko iztirzāja jautājumu, vai nacionālisms nav bijis visu kaŗu un nelaimju cēlonis? Universitātē dzirdēts atzinums: ja kāds sevi nodēvē par patriotu, ar viņu nav kaut kas kārtībā. Mācoties svešvalodas, iemācās cienīt arī savu valodu. A. Liepiņa izteicās, ka kādu uzskatu grūti apkaŗot, bet ar anglo - sakšiem to vienmēr var iztirzāt. J. Šmits konstatē, ka šeit nav dzirdēta prasība noliegt savu tautību. Kanadiešu jaunieši, iepazīstoties ar komūnismu, mums pārmet, kādēļ mēs viņus neesam iepazīstinājuši ar tā būtību.

Nobeigumā māc. A. Čops teica, ka mums nav nedz vajadzības, ne iespējas iekļūt vietējo vidē. Bez tam, šeit ir tautību maisījums, bet nav vēl īstās kanadiešu tautas, kuŗā mums būtu jāizkūst. Egoisms un varas kāre jāizmicina tautu vidū, bet ne nacionālisms. Ārpus tautām nav iedomājama kultūras radīšana, tādēļ, cienot citas tautas, paliksim tie, kas mēs esam. Noliegt savu tautu, nozīmē visu savu dzīvi dibināt uz meliem.

VAI ESAT PĀRLIECINĀTI PAR SAVĀM BRAUKŠANAS SPĒJĀM?

Toronto policijas satiksmes drošības birojs sniedz interesantus datus par satiksmes nelaimes gadījumiem.

Pieredze braukšanā nav lielākais nodrošinājums pret nelaimes gadījumiem. Ap 60 proc. no visiem nelaimes gadījumiem cēlušies braucējiem ar pāri par 10 g. braukšanas praksi.

Visvairāk nelaimes notiek no pusnakts līdz plkst. 6-iem rītā, kad satiksme vismazāka. Iemesli — ātrums un alkohols.

Visbīstamākais moments ātrajā lielceļu satiksmē ir skata novēršana no ceļa. Sadursmes leņķa līnijā — 837, ieskrejot otram braucējam aizmugurē — 769, noskriets no ceļa — 204, diviem pretībraucējiem saskrejoties — 242.

Sadursmes labā laikā 1668; miglā, lietū — 330, sniegot — 277.

Vislabākās ceļa apstākļos — 1202, slikt os, bojātos ceļos — 1073 satiksmes nelaimes.

Dienas gaismā 1015, naktī — 1260.

Braucēja izšķiršanos līdz 95 proc. ietekmē redzamības iespējas: miglojums, lietus, sniegs uz stikla mazina redzamību.

Vislaunākais, ja riskēšana top par ieradumu.

Kājāmgājēji paši iesoļo savā nelaimē. No 166 ievainotiem 92 nelikumīgi gājuši ielu krustojumos vai arī caur kustošos vai stāvošu mašinu rindām. Ziemsvētku iepirkšanās steiga var paātrināt jūsu iekļūšanu slimnīcā.

Kājāmgājēji vīrieši ievainoti 435, sievietes 315. Līdz 14 g. vecumam cietušas vairāk meitenes, bet pēc 15 g. vecuma zēni pārņem šo šaubīgo godu.

Visbīstamākās dienas ir piektdienas, tām seko sestdienas, beidzot svētdienas. Visu apsveŗot, jāatzīst, ka labāk ir mācīties nekā tapt pārmācītam.

DV TORONTO NODAĻA

savās telpās 123 Hurona ielā rīko

EGLĪTES VAKARU

š. g. 22. decembrī plkst. 2 pp. bērniem un plkst. 7 vakarā biedriem.

GENERĀLKONSULA
M. B. N. BRV...
...ronto tel. HO 3-...
...DANFORTH

KONSULE
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

V. BERZ...
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
... PITCAIRN CRESC...
TORONTO PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAŽOTU DARBU BIROJS
65 Fourier Ave., Toronto
(pie Danforth & Chester Hill)
Tel.: HO 3-2662

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —

27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

PATEICĪBA

Oldenburgas „Lamberti" veco ļaužu mītnes iedzīvotāju — latviešu vārdā izsaku laikrakstam „Latvija Amerikā" redakcijai sirsnīgu pateicību par mums piesūtītiem jūsu laikraksta brīveksemplāriem. Mīļš lūgums neliegt arī turpmāk mūsu vientulībā mums tik ļoti vajadzīgo atbalstu ar iespiesto vārdu.

Mēs, sirmie latvju tēvi un mātes, novēlam laikraksta redakcijai, atbalstītājiem un visiem, kas mūs, vecos ļaudis, atceras, gaišus un svētīgus Ziemsvētkus un laimīgu un sekmēm bagātu Jauno gadu.

Ar sirsnīgiem sveicieniem,
E. Krastiņš.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Mākslinieku vienības „Latvis" glezmu izstāde Alb. White galerijā 381 Adelaide St. W. atvērta līdz 21. decembrim.

22. decembrī plkst. 8 vak. Ziemas svētku ieskaņa mūzikā un dzejā Walmer Rd. baptistu dievnamā: koris un solisti.

31. decembrī — Jaunā gada balle. DV sarīkojums.

5. janv. Latviešu Strēlnieku biedrība Kanadā rīko tradicionālo Ziemsvētku kauju atceres vakaru ar garīgu aktu DV namā.

5. janvārī, plkst. 5.00 Ziemas svētku kauju atceres sarīkojums Saulainē. Lūgums ierasties pirms tumsas iestāšanās.

6. janv. — skolas eglīte Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

12. janvārī R. Blaumaņa 100. dzimšanas dienas atceres vakars Sv. Andreja baznīcas telpās. Rīko DV un Preses kopa.

19. janvārī 1963. g. — Viestura koŗa gadskārtējais koncerts.

26. janvārī — Kolumbus zālē Preses balle.

26. janvārī Sv. Andreja baznīcas sarīk. telpās Draudzīgā aicinājuma atcere. TLTA sestdienas ģimnazija.

2. febr. DV karnevāls Palace Pier telpās.

7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.

9. februārī — Gaujais gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

15. febr. Mākslinieku karnevāls Columbus zālē, Toronto.

17. februārī — Sv. Andreja baznīcā plkst. 7 vakarā Garīgs koncerts.

7. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.

15. martā — Studentu kopas masku balle „Nakts latīņu kvartālā" Regency Towers viesnīcā.

17. martā — Viestura koŗa koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.

23. martā plkst. 7.30 vakarā — Sv. Andreja b-cas zālē - Komp. Jāzepa Vītola piemiņas koncerts.

7. aprilī — Paulas Brīvkalnes koncerts Unitāriešu b-cas auditorijā St. Clair Ave.

5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.

11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.

LONDONA

16. dec. — Ev. - lut. draudzes Ziemas svētku eglīte.

SV. KATARĪNES

31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Prudhomme's viesnīcas telpās.

HAMILTONĀ

12. janvārī — Draudzes dāmu komitejas saviesīgs vakars - balle — Rainbow zālē.

19. janvārī — Hamiltonas DV pilnsapulce.

16. februārī — 8. karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.

12. janvārī — Draudzes dāmu

31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

Sv. Katarīnes vanadžu kopa pēc rosīga un ražena palīdzības darba pulcējās eglītes vakarā. Vanadžu rīkotā gadskārtējā Jaungada sagaidīšanas balle šogad notiek 31. dec. plkst. 9.00 vakarā Prudhomma viesnīcā. J. Liģera uzņ.

DZ...

NJUORKAS PIEZĪM...

Eiropas latvieši domā, ka tautieši Amerikā strādā daudz vairāk, bet ir vairāk pārtikuši. Šo pārticību viņi rēdz jaunos automobiļos, pašu iegādātās mājās u. tml. Apstākļi Amerikā ir cītādi, kaut arī nevar noliegt, ka tautieši šinī kontinentā dzīvo labāk. Parasti svešniekam izdodas labāk novērtēt nekā pašiem, jo esam par daudz pieraduši pie labklājības un ērtībām.

Plkv. V. Janums savā Amerikas ceļojumā, kas izbeidzās 13. decembrī, kad viņš no Ņujorkas devās atpakaļceļā, bija novērojis, ka Amerikas latvieši vairāk strādājot, jo viņiem esot savi mērķi: mājas vilinot. Otrs viņa novērojums bija, ka te cilvēki labāk paēduši .Trešo Amerikas latviešu atšķirību, ka viņiem ir automašīnas, viņš nepieminēja.

Amerikas dzīves temps ir straujāks, dzīvojot ilgāku laiku šinī zemē, latvieši pie tā pieraduši. Atlidzība par padarito darbu daudzos gadījumos ir lielāka, kaut arī ne vienmēr. Latvietis neatstāj nepadaritu to, ko var padarit šodien. Līdz ar to rodas līdzekļi, kuŗus kaut kur var ieguldīt. Māja katrā ziņā lielas labs ieguldījums, jo par dzīvokli jāmaksā tikpat, cik mēneša maksa par māju, kas pēc gadiem, pārlet paša īpašumā, un gadās, ka mājas mēnešmaksas samaksā īrnieki. Dabiski, ka namsaimniekiem ir arī savas galvas sāpes ar nodokļiem, māju bojājumiem vai inspektoriem, bet dzīvot paša mājā ir patikamāk. Ņujorkas pilsētas robežās ģimeņu mājas nav vieglī, iegādāties, jo vairumā te ir dzīvokļu mājas. Tomēr arī Manhatenā ir pāris latviešu māju īpašnieku, kas savās mājās īzirē dzīvokļus. Vienam ir pat vairāki nami. Visvairāk māju latviešiem ir Kvīnsā, jo tur ir arī ģimenes mājas. Pēdējā laikā latvieši sākuši pārcelties uz maziet nomaļus esošo Steiten Ailendu, ko sevišķi iemīļojuši latviešu ārsti. Latviešu māju rajons ir Longailenda, vai kā to tautieši iesaukuši „salā". Te dzīvo materiāli visvairāk nodrošinātie, pa lielākai daļai celtnieki vai būvuzņēmēji .

Automašīna ne katru reizi ir luksus, dažreiz tā ir nepieciešamība, it sevišķi tiem, kas dzīvo mazāk apdzīvotās vietās. Jābrauc uz darbu, veikalu, skolu vai baznīcu, dažreiz pat uz staciju. Pēdējos gados amerikāņu un līdz ar to Amerikas latviešu paražas auto izvēlē stipri mainījušās. Pirms 10 gadiem ieskatī...

ja par presti... iespējas lielāk... ģi", tagad ģi... nu amerikān... mazākas ma... Volksvagen. kādā auto b... cīgās ģimene... kaut arī daž... kā sēdēja n... savus pēdēj... grabinājis au... vīru nevar ... un dažreiz n... dēt kāda u... kundze.

Gadās, ka ... labāk brauc ... jas savu m... iemesli. Visp... ti auto no... nav pietieku... auto noviet... it sevišķi la... pavisam ... maksāt sod... zi novietotu... ir 15 dolar... tim liekas ... par garāžān... ti kā par ... braucot ne... kuŗa stūŗa ... pums. Nu... katram pol... ma norma ... pumu zīmju... cija to noli...

Braukšan... kas ielām ... cība, jo de... hatenu tiek... ar auto. D... apstātīes. ... taksīši ne... ŗus, citur ... gajām maš... satiksmes ... panākumi ... sa jaunus ... pirms tie ... jau par š...

Visam t... jorkas pil... nāšanas p... drošināšan... ru gadā. ... ja ar paz... nokļūt āt... Un tomēr ... šu domā, ... tāds ir, k... nav nepie... dienās va... izbēgot n... Ne katru ... rīkojas t... izmantotu... teikts, ka ... mašīnu, t... lietotu pa...

IZNĀKUSI grāmata par ...
KARALIS GAID...

inspektora OTTO KROLLA pieredzēju... nālu, politiķus, sab. darbiniekus citā priekšķaru. Attēloti komiski un traģiko... un braucienā uz Zviedriju. Tekstā 32 ... tūras. Drukāta uz satinēta papīra 452 ... EGILA KROLLA vāka zīmējumu, tā ... izdevniecībā, tikai $ 4,-. Ceki, MO,

O. KROLLS, 800 S. HALSTED ST...
CHICAGO 7, ILLINOIS

GENERĀLKONSULS
M. B. N. BRYSS
rezidence tel. HO 3-
DANFORTH
KONSULS
W. S. TOMSONS
Tel. RE 8-2798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT.
V. BERDS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
PITCAIRN CRESC
TORONTO PL. 9-0266.
ALEKSANDRA KANBERGA
RAŽOTĀ DARBU BIROJS
65 Herrie Ave., Toronto
(pie Danforth & Woodbine)
Tel. 410 - 265
TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

PATEICĪBA

Oldenburgas „Lamberti" veco ļaužu mītnes iedzīvotāju — latviešu vārdā izsaku laikraksta „Latvija Amerikā" redakcijai sirsnīgu pateicību par mums piesūtītiem jūsu laikraksta brīveksemplāriem. Mīļš lūgums neliegt arī turpmāk mūsu vientuļībā mums tik ļoti vajadzīgo atbalstu ar iespiesto vārdu.

Mēs, sirmie latvju tēvi un mātes, novēlam laikraksta redakcijai, atbalstītājiem un visiem, kas mūs, vecos ļaudis, atceras, gaišus un svētīgus Ziemsvētkus un laimīgu un sekmēm bagātu Jauno gadu.

Ar sirsnīgiem sveicieniem,
E. Krastiņš.

...umu kalendārs

17. februārī — Sv. Andreja baznīcā plkst. 7 vakarā Garigs koncerts.
7. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
15. martā — Studentu kopas masku balle „Nakts latiņu kvartālā" Regency Towers viesnīcā.
17. martā — Viesturа kora koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.
23. martā plkst. 7.30 vakarā — Sv. Andreja b-cas zālē - Komp. Jāzepa Vītola piemiņas koncerts.
7. aprīlī — Paulas Brīvkalnes koncerts Unitāriešu b-cas auditorijā St. Clair Ave.
5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.
11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.

LONDONA

16. dec. — Ev. - lut. draudzes Ziemas svētku eglīte.

SV. KATARĪNES

31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Prudhomme's viesnīcas telpās.

HAMILTONĀ

12. janvārī — Draudzes dāmu komitejas saviesīgs vakars - balle — Rainbow zālē.
19. janvārī — Hamiltonas DV pilnsapulce.
16. februārī — 8. karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.
12. janvārī — Draudzes dāmu
31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

Dzīve Savienotās Valstīs

NJUORKAS PIEZĪMES

Eiropas latvieši domā, ka tautieši Amerikā strādā daudz vairāk, bet ir vairāk pārtikuši. Šo pārticību viņi redz jaunos automobiļos, pašu iegādātās mājās u. tml. Apstākļi Amerikā ir citādi, kaut arī nevar noliegt, ka tautieši šinī kontinentā dzīvo labāk. Parasti svešniekam izdodas labāk novērtēt nekā pašiem, jo esam par daudz pieraduši pie labklājības un ērtībām.

Plkv. V. Janums savā Amerikas ceļojumā, kas izbeidzās 13. decembrī, kad viņš no Ņujorkas devās atpakaļceļā, bija novērojis, ka Amerikas latvieši vairāk strādājot, jo viņiem esot savi mērķi: mājas vilinot. Otrs viņa novērojums bija, ka te cilvēki labāk paēduši .Trešo Amerikas latviešu atšķirību, ka viņiem ir automašīnas, viņš nepieminēja.

Amerikas dzīves temps ir straujāks, dzīvojot ilgāku laiku šinī zemē, latvieši pie tā pieradu-ši. Atlīdzība par padarito darbu daudzos gadījumos ir lielāka, kaut arī ne vienmēr. Latvietis neatstāj nepadarītu to, ko var padarīt šodien. Līdz ar to rodas līdzekļi, kuŗus kaut kur var ieguldīt. Māja katrā ziņā liekas labs ieguldījums, jo par dzīvokli jāmaksā tikpat, cik mēneša maksa par māju, kas pēc gadiem, pāriet paša īpašumā, un gadās, ka mājas mēnešmaksas samaksā īrnieki. Dabiski, ka namsaimniekiem ir arī savas galvas sāpes ar nodokļiem, māju bojājumiem vai inspektoriem, bet dzīvot paša mājā ir patikamāk. Ņujorkas pilsētas robežās ģimeņu mājas nav vieglī iegādāties, jo vairumā te ir dzīvokļu mājas. Tomēr arī Manhatenā ir pāris latviešu māju īpašnieku, kas savās mājās izīrē dzīvokļus. Vienam ir pat vairāki nami. Visvairāk māju latviešiem ir Kvīnsā, jo tur ir arī ģimenes mājas. Pēdējā laikā latvieši sākuši pārcelties uz mazliet nomāju esošo Steiten Ailendu, ko sevišķi iemīlējuši latviešu ārsti. Latviešu māju rajons ir Longailenda, vai kā to tautieši iesaukuši „salā". Te dzīvo materiāli visvairāk nodrošinātie, pa lielākai daļai celtnieki vai būvuzņēmēji .

Automašīna ne katru reizi ir luksus, dažreiz tā ir nepieciešamība, it sevišķi tiem, kas dzīvo mazāk apdzīvotās vietās. Jābrauc uz darbu, veikalu, skolu vai baznīcu, dažreiz pat uz staciju. Pēdējos gados amerikāņu un līdz ar to Amerikas latviešu paražas auto izvēlē stipri mainījušās. Pirms 10 gadiem ieskatīja par prestiža lietu pirkt pēc iespējas lielāku un lepnāku „vāģi", tagad ģimenes iegādājas vai nu amerikāņu firmu ražotās mazākās mašīnas, vai pat vācu Volksvagen. Ja agrāk pēc tā, kādā auto brauc, vērtēja attiecīgās ģimenes turības pakāpi, kaut arī dažreiz lepnā Kadilja-kā sēdēja melnstrādnieks, kas savus pēdējos grašus bija sagrabinājis auto iemaksai. Tagad viņu nevar skatīt no cepures un dažreiz mazajā auto var sēdēt kāda uzņēmuma direktora kundze.

Gadās, ka pārticis ņujorkietis labāk brauc taksītī nekā iegādājas savu mašīnu. Tam vairāki iemesli. Vispirms, Ņujorkā grūti auto novietot. Ielas malās nav pietiekami vietu, ir dažādi auto novietošanas ierobežojumi, it sevišķi laika ziņā, un dažkārt pavisam nevainīgi var dabūt maksāt soda naudu par nepareizi novietotu mašīnu. Tas parasti ir 15 dolaru ,kas pat ņujorkietim liekas augsta cena. Maksa par garāžām ir gandrīz tāda pati kā par lētāku dzīvokli, bet braucot nekad nevar zināt, aiz kuŗa stūŗa izdarīts kāds pārkāpums. Ņujorkieši domā, ka katram policistam ir dota zināma norma ,cik satiksmes pārkāpumu zīmju jāizsniedz, bet policija to noliedz.

Braukšana ar auto pa Ņujorkas ielām nav izprieca, bet mogal

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, jauna moderna apkure, garāža. Kopīga cena $ 14.900,-, iemaksa $ 1.900,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

YONGE - EGLINTON: Atsevišķa 7 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $ 15.500,-, iemaksa $ 1.500,-. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

BROADVIEW - DANFORTH: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, jauna moderna apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $ 11.900,-, iemaksa $ 600,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām atklātām 15 gadu obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

Mūsu biedrs
AGRONOMS
BORISS LŪSIS
beidzis šīs zemes gaitas 1962. g. 9. decembrī.
Āk, retākas rindas ik gadus mums tiek,
Viens biedrs pēc otra galvu kapenēs liek.
Dziļās sērās
DV SAIME LONDONĀ, ONTARIO.

Londonas latviešu kreditsabiedrības dibinātājs un kreditkomisijas priekšsēdis
AGRONOMS
BORISS LŪSIS
aizsaukts mūžībā 1962. gada 9. decembrī.
Dziļās sērās
KREDITSABIEDRĪBAS PĀRVALDE LONDONĀ, ONTARIO.

ZEMĒ NOMESTIE MILJONI

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A. P.) „Angļi ir lielākie hazardisti Eiropā" — tā, pārbraucot mājās no Anglijas, nesen izteicies kāds franču tūrists, un šķiet, ka tāds šis salas iedzīvotājiem piedāvātais raksturojums nebūt nav pārspīlēts. Atliek tikai ieskatīties nule kā publicētos datos par pag. gadā dažādos hazarda pasākumos izdotajām milzu summām, lai pilnīgi pievienotos francūža konstatējumam, jo 762 miljoni mārciņu, kas upurētas hazardam, nav nekāda nieka summa. Pie tam zināmā mērā jāņem vērā, ka šī summa jau šogad sasniegšot 1 miljardu mārc., jo apgrozība no nedēļas uz nedēļu uzrādot augošu tendenci. It sevišķi šo pieaugumu veicinot sākot ar š. g. pavasari legalizētie spec. derību līgšanas veikali un aizvien pieaugošā publikas, jo sevišķi namamāšu aizraušanās ar foto spēli daždažādos klubos.

Sakarā ar pieminētiem spec. veikaliem lielā mērā mainījusies pašu derību noligšanas kārtība, jo publika sākusi atturēties, piemēram, no suņu un zirgu skriešanās sacīkšu apmeklēšanas; tagad daudz ērtāk un arī lētāk tikamo spēli izdarīt ar šo veikalu starpniecību. Atkrīt arī spec. 16 proc. nodokļa maksāšana stadiona totālizātorā, jo minētā veikala derībās šis nodoklis atkrīt. Ja šo lielo dīvainību neizlabos, sunīši drīz vien varēs skriet paši savam priekam vien. Tūkstošiem ļaužu pazuduši arī no hipodromiem, bet šī neklātiene nebūt nav ietekmējusi derībās izdotās naudas kopsummas: uz suņu skrieš. sacīkstēm derēts par 125 milj. mārc., kas ir vairāk kā gadu iepriekš un arī uz zirgiem „liktās" 440 milj. mārciņas, t. i. par 50 milj. vairāk nekā 1960. gadā. Kas attiecas uz futbola totālizātoru, tad tajā ik nedēļas piedalās 12 milj. personu, kas gada laikā izdevušas 101 milj. mārc. Tā sauc. bingo jeb loto klubi savukārt šogad apgrozīšot apm. 50 milj. mārc. Atzīmējams, ka loto spēļu drudzis ir gandrīz vai neaprakstāms — daudzās pilsētās turpat ¾ no visiem kino teātriem pārvērtušies par bingo klubiem un ik vakaru visi seansi pārpildīti. Arī daudzas citas sabiedriskas telpas kalpo šai loto spēlei, un nule kā lasāms, ka tās pašas trakās bingošanas dēļ zem jautājuma zīmes stāvot pat Velsas nacionālās operas mitekļa turpmākais liktenis Kardifā.

Nav šaubu, ka līdzdalība kādā hazarda spēlē daudziem jau kļuvusi par slimību, no kuras izārstēties gaužām grūti.

Vērojot šo trako hazardu, tīri dabiski rodas jautājums, kur gan cilvēki ņem naudu šim hazardam. Augstās spēles piekopēji atzīstas: ja tu nevari sev atļauties zaudēt, tad tu neesi nekāds hazardists. Ar tādiem nieka lielbiem viņi nemaz nerēķinās. Protams, arī hazardu var piekopt mērenās robežās, bet nav noliedzams, ka daudzi to dara pāri saviem līdzekļiem, un bieži vien derībās aiziet viņiem uztīcētā nauda vai viņu darba vietas „kase".

Derību drudzis pēdējā laikā jūtami skāris arī angļu namamātes, kas, izejot iepirkties, pa ceļam bieži vien iegriežas kādā derību līgšanas veikaliņā un tur atstāj daļu no savas saimniecības naudas. Atskaitot tos, kas bet laikraksts ieteic tādus protestus ignorēt, jo viņu peļņas tiesa pašreiz esot pārāk trekna. Sai sakarā kā piemēru min kādas firmas akciju vērtību; tās pirms dažiem gadiem bija vērtas tikai 10 šiliņu, tagad to vērtība sakāpusi līdz 30 mārciņām!

Nobeidzot šo ekskursiju pa hazarda resp. zemē nomestās naudas fronti, pieminēsim kāda amerikāņa „gudros" padomus: „Nepiedalies hazarda pasākumos, nespēlē kārtis, nespēkulē ar kviešiem, nespekulē biržā, nespēlē ar metamiem kauliņiem, neizvairies no godīga darba!" Šos padomus esot devis vīrs vārdā Džons V. Gēts, kas pats pie tam esot valkājis bikšturus, greznotus ar dārgakmeņiem un bijis ik brīdi gatavs derēt uz visu ko.

Gudrā amerikāņa padomi, diemžēl, netiek ievēroti un laikam tāpēc vairumam no mums dimanta vietā jāsamierinās ar vienkāršām pogām.

Vai viņš ir tava lielā mīla?

- Vai esat droša, ka cilvēks, kuŗu jūs mīlat, modina dziļākas jūtas par ikvienu citu pirms viņa?
- Vai jūs spētu viņa labā mērot 2 jūdžu tālu ceļu?
- Vai lepojāties ar iespēju viņu iepazīstināt arī ar saviem draudzenēm?
- Vai viņa dēļ jūs varētu atteikties no savas labākās draudzenes?
- Vai esat pārliecināta par viņa piemērotību ģimenes dzīvei?
- Vai viņa dēļ jūs atteiktos no savām kļūdām?
- Vai spējat upuŗus nest?
- Vai uzticaties viņam un pārrunājat visus jautājumus?
- Vai kāds sacījis: „Jūs izskatāties tagad laimīgāka kā iepriekš?"
- Vai varat ielūgt viņu kopā ar māti savā mājā?
- Vai jūtaties nelaimīga, ja neesat viņu satikusi ilgāku laiku?

Ja atbildat uz 10 jautājumiem ar „jā," tad varat sagaidīt laimīgu kopdzīvi. Ja atbildat 6-9, tad paredziet traucētājas kļūdas. Ja atbildat 6 jautājumus — laulības dzīve būs neiespējama.

ĪGNĀ RAKSTNIEKA JAUNAIS STĀSTU KRĀJUMS

„THE CAPE COD LIGHTER" by John O'Hara, Random House izdevums, 425 lpp., cena - $ 6.50.

Kaut gan autors vairs nav nekāds jaunais gados (tam ir jau 57 gadi), tomēr tas ir visai impulsīvs un ārkārtīgi neiereda grāmatu recenzentus, jo viņš esot 40 gadus mācījies rakstīt, un ja recenzentiem nepatīk tas, ko viņš raksta, tie mierīgi varot iet slīcināties . . . Tomēr nopeltie recenzenti atzīst, ka apceramajā grāmatā sakopotie stāsti ir autora labākie. Ja tanīs nav nekā pārsteidzoši jauna, tad tiem nevar pārmest arī atkārtošanos. Tie tēlo dzīvi Pensilvēnijas un Ņudžersijas valstīs.

AKL

Prof. V. Klīve

AMERIKAS BAZNĪCU VIEDOKĻI KOMŪNISMA JAUTĀJUMĀ

II

Tālu „kristīgā reālisma" teoretiskais formulējums. Akceptējot šādus uzskatus, ir varbūt labi saprotams, kādā veidā tie paši teologi, kas šad tad nosoda komūnismu, var arī iestāties par sarkanās Ķīnas uzņemšanu Apvienotajās Nācijās. Neviens no šiem darbiniekiem nenoliedz sarkanās Ķīnas rakstuŗu, brivības ierobežojumus u.t.t., bet tajā pašā laikā uzskata, ka ar to ir jārēķinās, ja mēs vēlamies nodrošināt vismaz pagaidām mieru pasaulē. Tas pats arī attieksmē uz koeksistenci. Neviens neapstrīd, ka tas nozīmētu nežēlīgu netaisnību atzīšanu, bet varbūt tomēr kādi uzlabojumi ir iespējami.

Otrs svariģs teoloģisks faktors ir Šveices teologa K. Bārta (Barth) ietekme ASV. Ir interesanti novērot, ka taisni pēdējā laikā Bārta uzskati kļūst popularāki daudzos teoloģiskajos semināros, pie kam, nerunājot par viņa teoloģisko sistēmu, pastiprināti te līdzi iespiežas arī Bārta politiskie un ētiskie uzskati.

Bārta politisko nostāju varam aprakstīt šādi: kristīgo ticību pēc B. domām apdraud divi spēki — komūnisms un kapitālisms. Komūnisms apkaŗo un mēģina baznīcu iznīcināt ārēji; kapitālisms to mēģina iznīcināt iekšēji, padarot to tikai par pašreizējās kultūras izpausmi. Komūnisms grib baznīcu brutāli nonāvēt, bet kapitālisms grib atņemt baznīcai radikālo ieskatu, ka Dievs ir augstāks par cilvēku. No šiem abiem uzbrūkošajiem spēkiem kapitālisms ir bīstamāks, jo grib iznīcināt pašu kristīgās ticības „dvēseli". No kristīgā redzes viedokļa abi ir nosodāmi.

Kāds ir baznīcas stāvoklis šajā situācijā? Runādams par baznīcu stāvokli Austrumeiropā, Bārts kādā intervijā (The Listener, 1961. g. janvāŗa nr.) izsakās: „Varbūt mirstoša baznīca ir labāka nekā dzīva baznīca, ja tā pasludina evaņģeliju, nevērojot visu ārējo situāciju. Īstā baznīca nevar mirt. Tas, ko mēs saucam par baznīcu kā iestādījumu, var mirt, un varbūt tai ir jāmirst pat mūsu rietumu pasaulē."

Pieņemot minēto, rietumu pasaules cīņa pret komūnismu savā ziņā ir vienaldziga baznīcai no viņas redzes viedokļa. Komūnisma panākumi varbūt pat ir apsveicami, ja tie sagrauj kapitālismu, kas apdraud baznīcu tikpat daudz kā pats komūnisms, ja ne vairāk. Piem., Ungārijas revolūcijas laikā, kad pat daudzi franču komūnisti nostājās pret Pad. Savienību, Bārts klusēja, un viņa kritika bija veltīta Ungārijas Romas katoļiem, ka tie ir piedalījušies šajā politiskajā cīņā. Runājot par koeksistenci, Bārts ir tikpat kritisks kā vienā, tā otrā virzienā. Daudzi viņa sekotāji šo nostāju ir interpretējuši tādējādi, ka šajā jautājumā no kristīgā viedokļa nekā nav ko teikt. Tas ir politisks jautājums, izšķiŗams no reālpolitiskām aplēsēm un ne no ētiskā redzes viedokļa.

Runājot par koeksistenci, Bārts ir tikpat kritisks kā vienā, tā otrā virzienā. Daudzi viņa sekotāji šo nostāju ir interpretējuši tādējādi, ka šajā jautājumā no kristīgā viedokļa nekā nav ko teikt. Tas ir politisks jautājums, izšķiŗams no reālpolitiskām aplēsēm un ne no ētiskā redzes viedokļa.

Šādu teoloģisku faktoru gaismā — vienalga, vai tas būtu „kristīgais reālisms" vai bārtiānisms — mēs atklājam, ka daudzu Amerikas baznīcu darbiniekus īpatnējā stāja komūnisma jautājumā ir gandrīz kaut kas loģiski sagaidāms.

3

Varbūt tiešos, izšķiŗīgos ierosinājumus koeksistences piekritējiem tomēr dod daži politiska rakstura saukļi un viedokļi. Tie nav specifiski raksturīgi baznīcu organizācijām un to darbiniekiem, bet tiem var būt liela ietekme viņu uzskatu veidošanā. Iesāksim ar galēji ekstrēmo viedokli, kas ieplūdis no Anglijas intelektuāļu aprindām. ASV: „Better red than be dead" („Labāk komūnists nekā miris"). Redzamākais šī viedokļa aizstāvis ir britu filozofs B. Rasels (Sir Bertrand Russell), un tā atbalstītāju centrālais arguments ir pavisam vienkāršs. Viņi uzsver, ka atomieroču laikā karš nozīmētu visas civilizācijas iznīcināšanu. Atomieroču ražošanas sacensībā rietumu un austrumu starpā Pad. Savienība izvirzās pirmajā vietā. ASV gandrīz visos starptautiskās krizes gadījumos ir atradušās defensīvā. Šādos apstākļos koeksistence ir vienīgā iespēja kaut ko pagaidām vēl saglabāt. Bez šaubām, komūnisms ir nežēlīgs, bet cilvēki kaut kā dzīvo un „veģetē" arī Pad. Savienībā. Šī ierobežotā dzīve ir tomēr labāka nekā nekas. Ievērojot šādus politiskos apstākļus, vienīgā saprātīgā („sane") politika ir koeksistence un piekāpšanās Pad. Savienības priekšā. — Šādas analizes aizstāvji piebilst, ka viņiem šie secinājumi pašiem ļoti nepatīkot, bet dažādi rietumu izturēšanās veidi paši indirekti veicinot viņu uzskatu veidošanos.

No Eiropas zemēm, īpaši Anglijas, šādi uzskati ieplūst ASV. Ievērojot Amerikas teologu ciešos sakarus ar Angliju, mēs nedrīkstam būs pārsteigti, ja šādi uzskati parādās arī amerikāņu aprindās. Tomēr šis galējais uzskats varbūt nav izšķiŗīgais. Daudz ietekmīgāks ir turpmākais mazāk radikālais uzskats.

Arī šis uzskats sākas ar atziņu, ka atomkaŗš var būt tikai ļoti briesmīgs. Varbūt daži cilvēki un dažas tālākās zemes paliks neskartas. Ir tomēr skaidrs, ka nākošais kaŗš būs briesmīgāks par iepriekšējo. Šādos apstākļos varam novērot divējādus attistības veidus. No vienas puses komūnisms ir gājis uz priekšu. Gandrīz visās vietās komūnisti ir ieguvuši, ne zaudējuši. Īpaši atzīmējams komūnistu iespaids t. s. neitrālajās zemēs. No otras puses tajā pat laikā komūnismam ir bijis jāsastopas ar nopietnām iekšējām grūtībām, kā revizionismu, nacionālkomūnismu, „jauno šķiru", Krievijas un Ķīnas saspīlējumu, cīņu ar stalinismu u.t.t. Šādos apstākļos koeksistēšanas aizstāvēšana ir varbūt labākais veids kā sagraut komūnismu. Šeit ir apsveŗami 3 apstākļi: 1) koeksistence ir labākais veids, kā eventuāli varētu piesaistīt t. s. neitrālās zemes, kas mēģina izvairīties no aukstā kaŗa, 2) koeksistence dod laiku, kuŗā var izveidoties nopietni jauni iekšēji sarežģījumi komūnistu zemēs, 3) koeksistence pavērtu durvis kultūrālai un sociālai apmaiņai, kas vēl vairāk drupinātu komūnismu no iekšpuses. Bez šiem trim apsvērumiem biežī piemin vēl vienu apstākli baznīcas dzīvē: sakaru nodibināšana ar baznīcām aiz dzelzs aizkara eventuāli dotu iespēju palīdzēt šīm baznīcām no ārienes, īpaši materiālā ziņā.

Šī uzskata aizstāvji bez tam argumentē arī ar konkrētiem faktiem, ka šāda koeksistence norisinās jau tagad. Tā daudzas komūnistu okupēto zemju valdības ir tikušas atzītas, ASV palīdz tādām komūnistu zemēm kā Polijai un Dienvidslavijai. Šādos apstākļos baznīcas darbinieki iet tikai to pašu ceļu, ko jau uzsākusi ASV valdība savā politikā. Bez tam jāievēro, ka, pieaugot komūnisma briesmām, šie jautājumi kļūst aizvien asāki un tos jo grūtāk analizēt.

Mēs iesākām savu analizi ar jautājumu par to, kādā veidā izskaidrot Amerikas baznīcas darbinieku īpatnējos viedokļus komūnisma jautājumā, pie kam izrādījās, ka bez vienkāršiem tē jāievēro arī vesela rinda dažādu sarežģītu faktoru. Ko lai no tā secinām? Vispirms jākonstatē, ka daudzos gadījumos vispār nav skaidras un stingras nostājas komūnisma jautājumā — ne pozitīvā, nedz arī negatīvā izvirzē. Otrkārt, iestāšanos par koeksistenci izsauc vesela rinda dažādu faktoru, kuŗus, varbūt, bieži nav iespējams nemaz viegli identificēt. Mums ir jāatturas no vienkāršiem izskaidrojumiem šajā ziņā. Treškārt, šo dažādo uzskatu atspēkošana prasa dažādu argumentāciju, un mums nav iespējams dot vienmēr vienkāršas atbildes koeksistences aizstāvjiem. Šajā rakstā mēs esam apzinīgi atturējušies no šo uzskatu kritikas. Tas ir citas studijas uzdevums, kas nebūt nav tik vienkārša, kā varbūt pirmajā brīdī izliktos. Tā, piem., atspēkot „kristīgo reālismu" būs daudz grūtāk, nekā varbūt kritizēt tieši politiskos uzskatus. Ceturtkārt, plānojot mūsu programmas un akcijas, mums ir jābūt sagatavotiem pieskarties visiem šiem dažādajiem faktoriem un viedokļiem, ko iepriekš atzīmējām. Mūsu akcijas bieži nav sekmīgas tā iemesla dēļ, ka mēs neesam pietiekami labi sapratuši tos cilvēkus un viņu motīvus, kuŗus gribam pārliecināt par mūsu viedokļa pareizību.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE, Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
★ *FOKSTROTU*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VALSI*
★ *TANGO*
RUMBA CHA-CHA-CHA. JIVE, MAMBO, SAMBA,
PRIVĀTSTUNDAS PIETEIKŠANĀS un IZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

Slāpst?
Panemiet
CANADIAN

Paņemiet jau šodien kasti MOLSON CANADIAN alus
MOLSON'S
NEATKARĪGA ALUS BRŪVĒTAVA KOPŠ 1786

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES
1095 Queen St., E. Tel. HO 6-5152.

Albertins
LITTLE RIG
ZIEMASSVĒTKU GALDAM UN
Visāda veida gaļas produktu izstr
Piparkūkas
MŪSU SPECIĀLITĀTE: Viesību galdi. Au
partijām. ● IMPORTĒTS
Pasūtinājumus svētku
343 RONCESVALLES AV
Ziemas svētkiem lieliskā krāsu un cenu iz
vijolītes, acālijas un Ziemas svētku
Katru dienu svaigi grieztas visskaistākās
krizantēmas u. t. t.
Bagātīgā izvēlē latviešu
dzintara izstrād
Ziemas svētku kartītes. Pie
pasūtinājumus. Piegād
Laipni lūdzam pasūtinājumu
nodot laik
LOTUS PUĶU V
802 Bathurst ielā, pie
tel.: LE 3-3884,
KANADAS DAIĻAMATNI
SALONS.
LOTU
LABĀKĀS KVALITĀTES PI
TORONTO PIEDĀVĀ
PAVASARA delikat
ko
361 RONCESVALLES AVE., LE 1-73
HIGH PARK RAJONĀ
● Ogu maizes, speķa un buljona pīra
● Tortes, kūkas un cepumus.
● Delikateses, ārzemju konservus.
● Sokolādes izstrādājumus, konfekt
Svētku pasūtinājumus lūdzu nod
AUSTRA ŠM
DĀMU FRIZIERSAL
737 Bloor St., W., pie Grace, Toro
MISSION TO THE BALTIC S
THE YEAR 1919
by Herbert A. Grant Wa
cena $ 1.40
Šis ir īsts britu diplomāta stāsts, kuŗu
apstākļiem Baltijas valstīs 1919. gadā un
par tikko brivību ieguvušām valstīm.
DV GRĀMATNĪCA, 72 QUEENSBOR
LONDON, W. 1.
MES IZPĀRDODAM
IMPORTĒTĀS SKANDINĀ
koka dzīvojamās istabas, ēdamistabas un
tas. Plašā izvēlē imp. zviedru tepiķi. Teck
¼", ¾" x 4' x 8'.
73 Jonesville Cres., tel. 757-5923, vakaros
OVERSEAS FURNITURE T
JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMAT
1. LATV. VALODAS MĀCĪBA I, Ed. A
2. GARA PROBLĒMAS, prof. Dāle .....
3. SOLO DZIESMAS (40 lpp.), Arv. Ž
4. LATV. TAUTAS DZIESMAS, Jēk. I
Tuvākā laikā (nov., dec.)
1. KAS TAS TĀDS I? (mazbērniem —
Vito Simaņa 7 krāsu zīmējumi ar te
2. LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBA II,
3. SMILGAS SAULRIETĀ, dzejoļi, Kr
4. GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, (dz
5. ZVAIGZNES STIGO, romāns, Edv.
(triloģija III d)
6. LIELĀS PASAULES SĀKUMI, J.
ilustrēta pasaka .....
7. DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns, Gunt
8. ZINTIS Nr. 8., žurnāls angļu valodā
Pasūtinot iepriekš, 20 proc.
ALFR. KALNĀJA AP
719 W. Willow St., Chicago

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES
1095 Queen St., E. Tel. HO 6-5152.

Ā. KRISTAPSONS
GAĻAS VEIKALS UN DESU DARBNĪCA.

Piedāvā svētku galdam: Žāvētus rollšķiņķus, žāvētas, rullētas zosis, žāvētus cūku šņukurus, tītarus, zosis pīles un cāļus. Importētas preces.

Albertiņš Importing & Distributing Co.
311 Barton St. East, Hamilton, Ont.
JA 7-8470
Akordeonu pārstāvniecība Kanadā.
PĀRDODU AKORDEONUS.
LATVIEŠIEM SPECIĀLA ATLAIDE.
Akordeoni tiek ievesti no Vācijas un Italijas. Tie ir dažāda lieluma, sākot ar 12 līdz 120 basiem. Amatieru un profesionālu akordeoni. Pieprasiet tuvāku informāciju. Picgāde mājās.
F. ALBERTIŅŠ.

CENTRAL MEAT
PROCESSING & MARKETING CO.
LIMITED
VEIKALI TORONTO:

558½ Bloor St. W.	LE 4-2868
323 Roncesvalles Ave.	LE 6-7582
928 College St.	LE 6-1479
429 Danforth Ave.	HO 6-3402

MŪSU PRODUKTI AUGSTĀKĀS KVALITĀTES.
DESAS UN GAĻAS IZSTRĀDĀJUMI. ◎ ŽĀVĒTAS ZIVIS. ZVIEDRIJAS KONSERVI. ◎ ĀRZEMJU SIERI. ◎ IGAUŅU MAIZNICAS IZSTRĀDĀJUMI. ◎ ISLANDES SILĶES.
Augstākā kvalitāte. Mērenas cenas.

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

Little Rīga — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. E. un M. MEDNIS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS.

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS ŠOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPI.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

PĒRKOT JAUNU AUTOMOBILI —
mēs sagādājam izdevīgu 6% diskonta aizdevumu.
$ 1000.- uz 12 mēn. maksā $ 64.-.
BĒRZIŅŠ REALTY LTD.,
316 HARBORD St., TORONTO. LE 4-8447.

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 | LE 5-4455
Nekustami īpašumi pilsētā un uz laukiem.

DAŽĀDI

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas Dažādi auto remonti.
„UNDERCOATING" LAIMONIS ALDERS.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS SCARBORO
FLAMINGO FLORISTS
2363 Eglinton Ave. East, Eglinton - Kennedy Plaza.
ZIEDI, ZIEDU SAKĀRTOJUMI. ◎ PUĶES UN TROPISKI STĀDI.
PL 9-0651, ANNA RONIS, PL 9-1875, mājā AT 2-1235.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televizijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļas žāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒRĒŠANA un EĻĻAS MAIŅĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS.

DCS
Drapery Contract Services 789-4455
IMANTS E. KRŪZE Mājās BA 5-9292
521 OAKWOOD AVE.
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas. u.c.

LITTLE RIGA DELIKATEŠU VEIKALS
ZIEMASSVĒTKU GALDAM UN IKDIENAS VAJADZĪBĀM PIEDĀVĀJAM:
Visāda veida gaļas produktu izstrādājumus. Žāvētus un ceptus tītarus. Piparkūkas un speķa raušus.
MŪSU SPECIĀLITĀTE: Viesību galdi. Aukstās bufetes. Auksto uzkožamo plates kokteiļu partijām. ◎ IMPORTĒTS SIERS, ŠOKOLĀDE UN KONSERVI.
Pasūtinājumus svētku galdam lūdzam nodot savlaicīgi.
343 RONCESVALLES AVE. TĀLR. LE 4-8974, TORONTO.

IZNĀCIS
LATVJU ENCIKLOPĒDIJAS PAPILDINĀJUMU SĒJUMS
(14 iespiedloksnes).
Redaktore L. SVĀBE. Redakcijas kolēģijā Dr. Edg. ANDERSONS, A. GAILĪTE, J. RUDZĪTIS un I. ŠTERNS.
Grāmatas cena Kanadā $ 6.50, kas iemaksājami LE pārstāvim K. Lāčgalvim, 7367 Sherbrooke St. W., Montreal 28, Que.
Apgāds TRĪS ZVAIGZNES.

Ziemas svētkiem lieliskā krāsu un cenu izvēlē krāšņās alpu vijolītes, acālijas un Ziemas svētku zvaigznes.
Katru dienu svaigi grieztas visskaistākās rozes, neļķes, krizantēmas u. t. t.
Bagātīgā izvēlē latviešu daiļamatnieku un dzintara izstrādājumi.
Ziemas svētku kartītes. Pieņemam telefoniskus pasūtinājumus. Piegādājam mājās.
Laipni lūdzam pasūtinājumus Ziemas svētkiem nodot laikus.
LOTUS PUĶU VEIKALS,
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

LABĀKĀS KVALITĀTES PIPARKŪKAS
TORONTO PIEDĀVĀ
PAVASARA delikatešu veikals un konditoreja,
361 RONCESVALLES AVE., LE 1-7353, TORONTO,
HIGH PARK RAJONĀ.
- Ogu maizes, speķa un buljona pīrāgus.
- Tortes, kūkas un cepumus.
- Delikateses, ārzemju konservus.
- Šokolādes izstrādājumus, konfektes un riekstus.

Svētku pasūtinājumus lūdzu nodot laikus.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

Iegādājaties piemiņai!
3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SKATU ALBUMU
Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd.
8¼" x 11" formāts.
32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.
Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto 2-B,

DĀMAS,
kāpēc staigāt nemodernā tērpā?
Lēti un ātri īsināju pēc moderniem izmēriem kleitas, svārkus un mēteļus.
Zvanīt LE 1-5167, Toronto, prasīt pēc Madam ZELDA.

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

IZDARA
APMETUMA DARBUS
par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6790

Skaistākie ziedi un ziedu sakārtojumi visādiem gadījumiem.
SAUNDERS & IRIS
puķu veikalā
588 BLOOR St. W., TORONTO.
Zvanīt Z. Plēsums, veikalā LE 1-5685, mājās HO 1-5213.
Apmeklējiet mūsu veikalu un skates telpu.

LATVIAN MUSIC
DĀVINIET LM SKAŅU PLATES!
Pasūtinājumus nekavējoties izpilda
DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT., CANADA.
Tās visas jaunos krāšņos ietvaros. Piesūtām arī tieši dāvanas saņēmējam, uz vēlēšanos pievienojot Jūsu apsveikuma kartīti.

MISSION TO THE BALTIC STATES IN THE YEAR 1919
by Herbert A. Grant Watson
cena $ 1.40
Šis ir īsts britu diplomāta stāsts, kuru sūtīja iepazities ar apstākļiem Baltijas valstīs 1919. gadā un ziņot sabiedrotiem par tikko brīvību ieguvušām valstīm.
DV GRĀMATNĪCA, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 1.

Zeltkalis A. KIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

MĒS IZPĀRDODAM
IMPORTĒTAS SKANDINĀVU TEEK
koka dzīvojamās istabas, ēdamistabas un gulamistabas iekārtas. Plašā izvēlē imp. ziedru tepiķi. Teek koka saplākšņi ⅛", ¼", ¾" x 4' x 8'.
73 Jonesville Cres., tel. 757-5923, vakaros HU 5-2940, Toronto.
OVERSEAS FURNITURE TRADING CO.

VENUS PUĶU VEIKALS
◎ Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
◎ [illegible] ramika.
◎ Adresē [illegible] strādāj [illegible].
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS un NOTIS

1.	LATV. VALODAS MĀCĪBA I, Ed. Avots	$ 1.00
2.	GARA PROBLĒMAS, prof. Dāle	$ 3.60
3.	SOLO DZIESMAS (40 lpp.), Arv. Žilinskis	$ 4.00
4.	LATV. TAUTAS DZIESMAS, Jēk. Mediņš	$ 2.50
	Tuvākā laikā (nov., dec.) iznāks	
1.	KAS TAS TĀDS I? (mazbērniem — daž. dzīvnieki) Vito Simaņa 7 krāsu zīmējumi ar tekstu.	$ 1.50
2.	LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBA II, Ed. Avots	$ 1.00
3.	SMILGAS SAULRIETĀ, dzejoļi, Kn. Lesiņš	$ 2.80
4.	GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejoļi, P. Aigars	$ 3.20
5.	ZVAIGZNES STIGO, romāns, Edv. Mednis (triloģija III d.)	$ 4.00
6.	LIELĀS PASAULES SĀKUMI, J. Širmaņa plaši ilustrēta pasaka	$ 3.20
7.	DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns, Guntis Zariņš	$ 3.20
8.	ZIŅTIS Nr. 8., žurnāls angļu valodā	$ 1.00

Pasūtinot iepriekš, 20 proc. atlaide.
ALFR. KALNĀJA APGĀDS
719 W. Willow St., Chicago 14, Ill., USA.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
◎ IZIRE TV par $8.- MĒNESĪ. ◎
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

PIEMĒROTAS
ZIEMASSVĒTKU DĀVANAS
SVĒTKU GROZI. ŠOKOLĀDE. PIPARKŪKAS. DAŽĀDI CEPUMI UN SALDUMI.
AMJARV'S BAKERY

PARSTAVIS
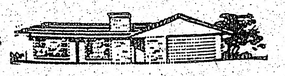
KONST. KĀRKLIŅS
birojā HO 1-8158, mājās HO 6-5024.

ERIC KRAUS
10 Eastwood Road, Toronto.
REAL ESTATE BROKER
OF TORONTO RE..L ESTATE BOARD
MEMBER

N.H.A. jaunās un pārd. obligācijas pērk un pārdod, kā arī izkārto. NOVERTĒŠANA PAR BRĪVU.

LOGAN - DUNDAS: 6 istabu kopīga māja ar garāžas iespējām. Siltā gaisa apkure. Moderna virtuve. Vannas istaba. Īpašums labi uzturēts. Cena $ 8.400,-. Iemaksa $ 700,- un atlikums uz 1 ilggadīgu obligāciju.

RIETUMOS NO SADBERIJAS, Massey pag. 740 akru lauksaimniecība ar 8 istabu dzīvojamo māju, mašīnu māju, kūti un šķūni. Viscaur elektrība. Tekošs dzeramais ūdens u. c. labierīcības. Ēkas labā stāvoklī Iemaksa $ 2.500,-.

ELLESMERE RD.: Apbūves gabals 75 x 200 pēdas. Cena $ 3.300,-, iemaksa $ 1.000,.

APBŪVES GABALI, LAUKU ĪPAŠUMI, VASARNĪCAS. IEGULDĪJUMU ĪPAŠUMI. DZĪVOKĻU MĀJAS.

†

Dziļās sērās paziņojam, ka 1. decembrī Austrālijā miris mūsu filistrs

Voldemārs Cifersons

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu...

Korporācija LATVIA.

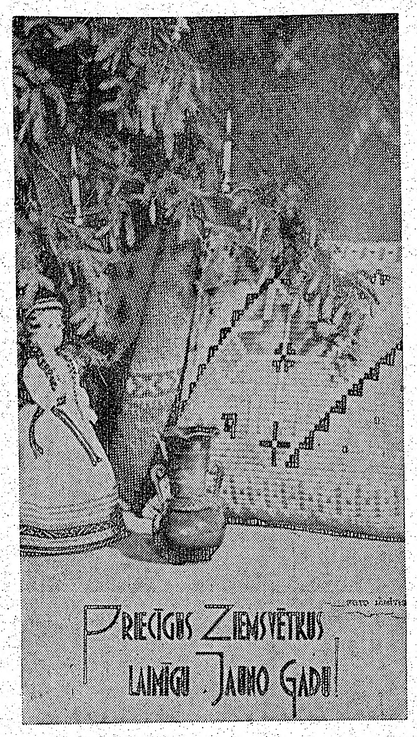

GRĀMATA LABĀKĀ DĀVANA SVĒTKOS

Anšl. Eglītis — PANSIJA PILĪ — atmiņu romāns	$ 5.00
A. Dziļums — ZEME DZĪVO — romāns	$ 4.50
V. Kārkliņš — ROMANTISKI IEMESLI — romāns	$ 4.50
J. Veselis — BLĀZMAS STAIGĀTĀJI	$ 3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU — noveles	$ 3.50
M. Barvika — ZIEMASSVĒTKU PASAKAS	$ 2.80
A-A. Milns — Lāčiša Pū brīnišķigie piedzīvojumi	$ 2.80
S. Cveigs — DEGOŠAIS NOSLĒPUMS — noveles	$ 3.60
H. grāfs von Lendorfs — AUSTRUMPRŪSIJAS DIENAS GRĀMATA	$ 3.60
A. Silgailis — LATVIEŠU LEĢIONS	$ 8.80
A. Dziļums — ZEME DZĪVO — romāns	$ 4.50
I. Gubiņa — PAR SAPŅIEM NEMAKSĀ — noveles	$ 2.80
V. Mobergs — VĒSTĪJUMS NAKTĪ — romāns	$ 4.00
A. Niedra — TAS TRAKAIS KAVALIERU GADS, rom.	$ 5.00
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS	$ 7.80
J. Street — RĪTDIENAS PLAUJA — romāns	$ 5.20
Ed. Avota, LATVIEŠU VALODAS PRAKTISKIE VINGRINĀJUMI	$ 1.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ — dzejoļi	$ 1.50
E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antoloģ.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Zariņš — VARONĪBAS AUGSTA DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
TILTS 46/47. — žurnāls	$2.00
TILTS 48./49. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
Irma Grebzde — KALNI KAPT DEBESĪS — noveles	$ 3.60
Marg. Kovalevska — POSTA PUKE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PAVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
S. Lazdiņa — SADEGUŠIE SPĀRNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU SALKAS — dzejoļi	$ 2.80
A. Irbe — MŪMS NAV SVĒTVAKARU — noveles	$ 3.20
E. Čirikova — JAUNĪBA — I daļa, romāns	$ 4.50
E. Čirikova — TRIMDA — II daļa, romāns	$ 5.00
E. Čirikova — ATGRIEŠANĀS — III daļa, romāns	$ 5.00
A. Brigadere — DRĀMA un NOVELES	$ 4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

KANADAS ZIŅAS

MONTREĀLA

● Latviešu inženieru un tehniķu kopas nākošais referātu vakars notiks trešdien, 19. decembrī, plkst. 8 vakarā 3438 Rosedale Ave., Trīsvienības ev. - lut. latviešu draudzes namā. (Ieeja pa sāndurvīm.) Referēs jaunās paaudzes pārstāvis inž. mech. Jānis Tērauds par tematu: „No skolas praktiskā darbā". Pēc referāta paredzētas diskusijas. Debatēs piedalīties aicināta arī jaunā paaudze un tās pārstāvji, ieskaitot tehnisko zinātņu studentus.

Kopas paredzēto referātu cikla pēdējo referātu lasīja inž. - el. Alberts Jekste par tematu „Japānas impresijas", kuŗā referents pieskārās sava ceļojuma iespaidiem lēcošās saules zemē.

Kopas ietvaros noorganizētos kursos statikā un stiprības mācībā rit intensīvs darbs. Kursos mācās 16 personas. Jauni klausītāji var pieteikties pie kopas pr-ka R. Karlsona. Lekcijas notiek ceturtdienu vakaros, plkst. 7.30 — 3438 Rosedale Ave.

● Vecākā latviešu organizācija Montreālā — Latviešu biedrība gatavojas 15 darba gadu atceres jubilejai kas notiks laikā no 18. līdz 20. janvārim. Plašais sarīkojums sāksies ar diskusiju vakaru 18. janvārī par tematu Mūsu sabiedriskās dzīves problēmas. Pēc tam gleznu skate, dailamatniecības izstāde un filatelistu darbu paraugi. Nākošajā dienā jaunatnes pēcpusdiena ar mākslinieku piedalīšanos, priekšnesumiem, jubilejas koncertu un sekojošu balli, bet 20. janvārī dievkalpojums un Jāņa Jaunsudrabiņa rīts.

Latviešu biedrība Jāņa Šaberta jubilejas balvai savāca — $ 100,-.

● Daugavas Vanagu nodaļas Ziemsvētku kartīšu akcija turpinās, un ārpus samaksas par kartītēm nodaļai ienākuši ziedojumi kopsummā par $ 38,15. Daugavas Vanagu nodaļas rīkotais bazārs, apvienots ar Lāčplēšu atceri un Mārtiņu vakaru, nodaļai deva tīru atlikumu — $ 400,-. Lielu pašuzupurēšanos nodaļas labā parādīja čaklās vanadzes nenogurstošās pr-ces Tatjanas Gailes vadībā. Nevar nepieminēt šādus dalībniekus, kā: E. Vītiņu, S. Zariņu, V. Veczviedriņu, I. Grāpēnu, I. Plūmi, B. Kronvaldi, E. Mazkristu, A. Spuru, E. Kirstuku, brāļus Dēdeļus, O. Strazdiņu, J. Šilfu un māksl. J. Streņģi.

● Pēdējā organizāciju padomes sēde notika 29. novembrī un tur sēdes dalībnieki sadalīja ienākumus no Valsts svētku sarīkojuma, kas devis $ 74,48 atlikumu. $ 20,- saņēma latviešu skola, $ 20,- deju kopa Ačkups un $ 10,- Latviešu kara invalīdu apvienība. Sēdē par radio pusstundas noorganizēšanu referēja E. Reveliņš, norādīdams, ka šim pasākumam vajadzīgi līdzekļi, par ko nolēma tālāk interesēties. Vadību pārņēma latviešu katoļu draudze.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

SPORTS

ALFRĒDS ĶĀRKLIŅŠ UZVAR SVARU CEĻŠANAS SACĪKSTĒS TORONTO

Reizi gadā Toronto Centrālā YMCA'ā notiek plašas sacīkstes svaru celšanā, kuŗās parasti piedalās labākie Kanadas cēlāji un sportisti no ASV. Šā gada sacīkstēs piedalījās pāri par 20 smagatlētu. Alfrēds Kārkliņš ir pussmagā svara atlēts, bet šoreiz piedalījās smagā svarā, kur uzvarēja ar 840 mārciņu kopsummu, sasniedzot spiešanā 275, raušanā 245 un grūšanā 320 mārciņas. A. Kārkliņa varējums bija labākais sacīkstēs.

A. Kārkliņš trenējas un piedalīsies pārbaudes sacīkstēs, kuŗās izraudzīs Kanadas smagatlētu reprezentāciju Panamerikas sacīkstēm, kas notiks šā gada pavasarī Brazilijā. A. Kārkliņš, kuŗš pirms dažiem gadiem bija stiprākais virs Kanadā, ir arī tagad viens no labākiem Kanadā. Pēdējā laikā viņam radies cienīgs pretinieks un laiku pa laikam mūsu spēka vīram jāapmierinās arī ar otro vietu. Diemžēl, Kanadas svaru cēlāju kolonadas skaitliskais sastāvs būs ļoti mazs Panamerikas sporta spēlēs, un pašreiz grūti zīlēt, vai A. Kārkliņam izdosies šajās sporta spēlēs piedalīties, vai ne.

BASKETBOLS KANADĀ

YMCA's JAUNATNE UZVAR ST. VLADS JAUNATNI AR 74:68

Sacensība notika mazajā St. Vlads zālītē, kas basketbola sacīkstēm nav īsti piemērota. YMCA's ātrajiem spēlētājiem nebija vietas, kur savu kustīgumu lietā likt. Spēles sākums bija veiksmīgāks mājiniekiem, bet beidzot puslaiku, YMCA bija vadībā ar 2 punktiem — 38:36. Gala rezultāts 74:75 YMCA's labā.

YMCA'ā spēlēja: V. Kauliņš — 25, . Akers — 20, A. Liepa — 13, J. Āboliņš — 10, V. Akers, E. Pilskalnietis — 6, R. Dadzis, T. Lidums un J. Kalniņš

PORCELĀNA LIELTIRGOTAVA
Tikko pienākušas MODERNAS UN GAUMĪGAS PUSDIENU UN KAFIJAS SERVĪZES. Lielā izvēlē Vācijas un Čechoslovakijas kristalli. Importēti tieši no Vācijas un Japānas.
Vienreizēji zemas cenas.
VIKING GIFT CENTRE
1022 Bloor St. W. pie Dovercourt.
Tel. LE 5-9152.

AICINĀM ARĪ JŪS
ĢENERĀĻA KĀRĻA GOPPERA FONDA DARBA TALKĀ!

LAIPNI LŪDZAM UZ KATRAS JŪSU ŠĀ GADA ZIEMSVĒTKU SVEICIENA APLOKSNES UZLIPINĀT ARĪ VIENU GOPPERA FONDA ŠĀ GADA MARKU. Svētku sveiciena saņēmējam tā paudīs, ka Jūsu domas ir arī pie latviešu jaunatnes un tā darba, kas tiek darīts „Latvijai un latvju jaunatnei", kā to pauž pati marka.

Marku loksne maksā vienu dolaru. Loksnē 50 markas. Markas, piesūtot samaksu, pieprasāmas: Kanadā — Goppera fondam, c/o Mr. J. Treimanis, 8 Nipissing Dr., Islington, Ont. ASV Goppera fondam c/o Mr. B. Budkevičs, 103 Rose Str., Freeport, L. I., N. Y.

Ģenerāļa Goppera fonds kalpo visai latviešu jaunatnei — palīdzot rasties un iznākt piemērotiem darbiem literātūrā, mūzikā un tēlotājās mākslās, un rūpējoties par piemērotu latviskās audzināšanas darba palīglīdzekļu sagādi.

Ģenerāļa GOPPERA FONDS.

SKAŅU PLATE
PAŠU PRIEKAM UN DĀVANAI
PAŠREIZĒJIEM UN BIJUŠIEM SKAUTIEM

Plate ar 7 skautu dziesmām maksā $2,- (ar piesūt.) un pieprasāma: Kanadā — S. Leimanim, 123 Humberside Ave., Toronto, Ont., bet ASV — O. Dzintaram 97-07 67 Ave., Forest Hill 74, N. Y.

APZINĀSIM KOREJAS KARĀ KRITUŠOS!

Šī gada oktobrī pagāja 10 gadu kopš 20 gadu vecā latviešu jaunekļa Aivara Kārļa Saleniека varoņnāves ASV armijas 279. kājnieku pulka rindās pie Ku-Dongas Korejā. Kad sarkanie kīnieši un ziemeļkorejieši, uzbrūkot artilerijas viesuļuguns un tumsas aizsegā, ielauzās L rotas galvenajā aizstāvēšanās līnijā, viens no rotas nogrieztais bunkurs cīņu turpināja, tā daļēji nosprostodams frontes pārrāvumu. Šī bunkura aizstāvju vidū bija arī kareivis Salenieks. Kad ienaidniekam beidzot izdevās bunkurā iesviest rokas granātu, viņš ar savu ķermeni nosedza tās eksploziju. Par šo dzīvības uzupurēšanu savu biedru glābšanai, kuŗiem pēc kareivja Salenieka varoņnāves izdevās uzbrucējus padzīt, ASV valdība latviešu jauneklim — bez citām goda zīmēm — piešķīra augstāko ASV militāro apbalvojumu — Izcila dienesta krustu, kuŗu Korejas kara laikā par varonību cīņā ar ienaidnieku piešķīra tikai 680 amerikāņu un citiem Apvienoto Nāciju karaspēka virsniekiem un kareivjiem.

Par Aivaru Saleniеku sīkāk jau rakstīts DVM 1958. gada 3. numurā. Bet viņš nav vienīgais latvietis, kas Korejas kara laukā kritis cīņā pret to pašu ienaidnieku, ar kuŗu latvieši cīnījušies atbrīvošanas cīņās un 2. pasaules karā — komūnismu. Pieminot Aivaru Saleniеku un viņa kritušos biedrus, būtu jāvēlas, lai kāda latviešu organizācija uzņemtos šo tālu no Latvijas robežām kritušo latviešu apzināšanu, lai laika ritējums tos neizdzēstu no mūsu atmiņas un pieminas. Kapt. V. Kukainis.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.
Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

16. decembrī plkst. 4 bērnu eglītes dievkalpojums ar sekoj. bērnu teātŗa uzvedumu, Ziemas svētku vecīti, tējas galdu un rotaļām.

24. decembrī plkst. 7 Ziemas svētku vakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

25. decembrī I Ziemsvētkos plkst. 10 rītā dievkalpojums.

31. decembrī plkst. 7 Vecā gada vakara dievkalpojums

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6-2510. Sv. Jāņa draudze Toronto.

16. decembrī, plkst. 2 p. p. Centrālās YMCA's telpās Ziemsvētku eglīte bērniem. Svētdienas skolas uzvedums „Uz Betlēmi". Vecākiem bērnu apdāvināšanai jāņem līdz dāvanas apm. 50 centu vērtībā.

24. decembrī, plkst. 6 vakarā Deer Park baznīcā (St. Clair un Avenue Road krustojumā) Ziemsvētku vakara dievkalpojums. Dievkalpojumā dziedās draudzes koris dir. J. Baruša vadībā.

25. decembrī, plkst. 2 p. p. Ziemsvētku dievkalpojums Jāņa baznīcā.

1. janvārī, plkst. 2 p. p. Jaungada dienas dievkalpojums ar dievgaldu Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave

16. decembrī plkst. 3 p. p. bērnu eglītes dievkalpojums ar priekšnesumiem Sv. Barnaba baznīcas augšējā zālē, pēc tam tējas galds un rotaļas apakšējā zālē.

24. decembrī plkst. 7 vak. Ziemas svētku dievkalpojums. Dziedās Viestura koris.

31. decembrī plkst. 7 vak. Vecā gada vakara dievkalpojums.

BRAMPTONĀ

23. decembrī plkst. 1,30 p. p. Ziemsvētku dievkalpojums Grace United baznīcā.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

NIAGARA

24. decembrī plkst. 6.00 vakarā Ziemas svētku dievkalpojums. Dziedās Niagaras un Sv. Katarines jaukts koris; dziesmu lapiņas.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. South.

NORANDA

Ziemsvētku dievkalpojums sestdien, 15. decembrī, plkst. 4 p.p. United Church baznīcā. Prāv. A. Skrodelis. Bērnu eglīte plkst. 5 p. p.; tējas vakars plkst. 6 p. p. Svētdienas skola 15. decembrī pl. 11 pr. p.

VIRDŽINIJTAUNA

Ziemsvētku dievkalpojums 16. decembrī plkst. 1 p. p. anglikāņu baznīcā ar kristībām. Prāv. A. Skrodelis.

Bērnu eglīte plkst. 2,30 p. p.; tējas vakars plkst. 4 p. p.

VANKUVERA

Māc. R. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

Sestdien, 15. decembrī, plkst. 4 p. p. Ziemsvētku eglīte bērniem Krievu baznīcas zālē 75 E. 43 Ave. To rīko draudze kopā ar Daugavas Vanagu Britu Kolumbijas nodaļu.

Pirmdien, 24. decembrī, plkst. 9 vakarā Ziemsvētku dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4245 Marcil Ave.

16. decembrī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skola.

Sestdien, 22. decembrī, plkst 5.00 p. p. Ziemsvētku eglīte Victoria Hall.

Ziemsvētku svētvakarā, 24. decembrī, plkst. 7.15 vakarā dievkalpojums.

Pirmajos Ziemsvētkos, 25. decembrī, plkst. 9.30 dievkalpojums angļu valodā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums latviski.

Māc Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

16. decembrī plkst. 2 p. p. draudzes Ziemas svētku eglīte bērniem un lieliem.

24. decembrī plkst. 7 vak. Ziemas svētku vakara dievkalpojums. Vijoles solo — Ilze Garais.

31. decembrī plkst. 7 vak. Vecā gada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs